

Ingyenfüzet: „A gyümölcsfák terméketlenségének okai“.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. sz.
(„Falv” Országos Földművelésügyi Oszt.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: FŐMUNKATÁRS:
MENNŐ PÁL. SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádles gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt.
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 16. szám.

Vasárnap, április 21.

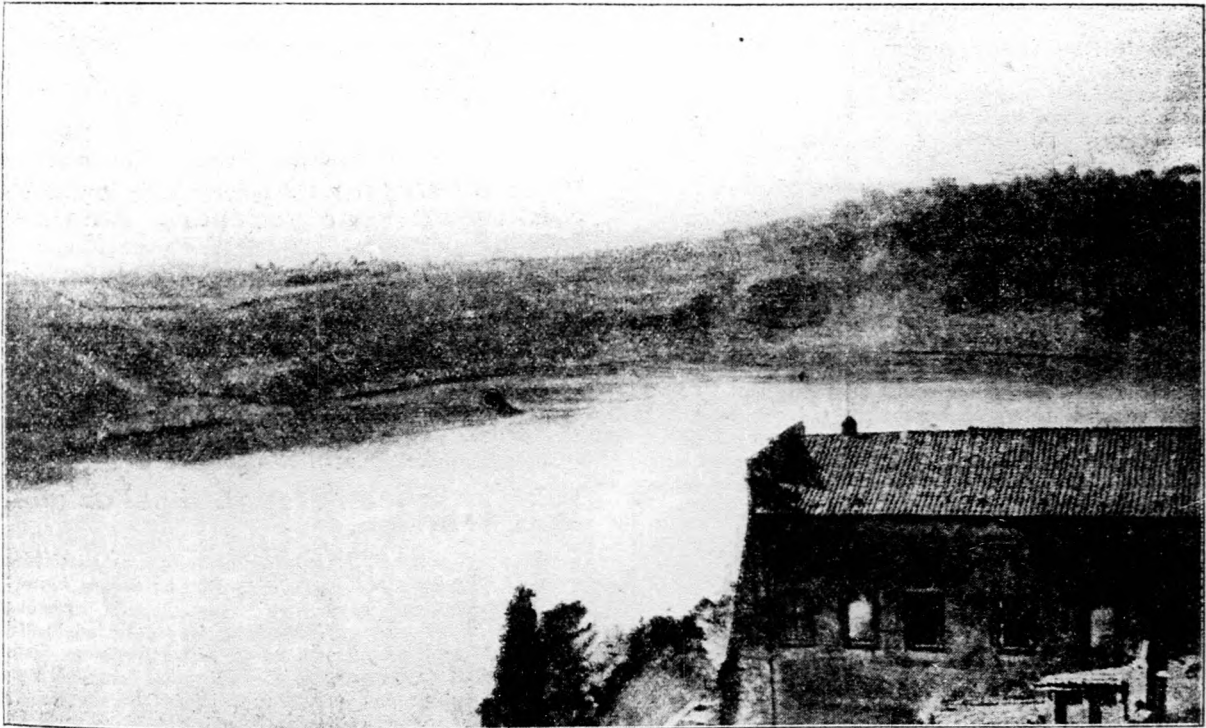
A magyar kisgazda vezet Európában értelmisség és jószándék tekintetében

**Erről az igazságról kell meggyőzni a Nemzetközi Falufejlesztési
Kongresszus hazánkba érkező külföldi vendégeit.**

Megemlékeztünk már arról, hogy június havának elején Budapesten Nemzetközi Falufejlesztési Kongresszus lesz.

Ez a tény két szempontból öröndetes. Megnyugtató, hogy világszerte a falvakra, a falusi lakosság kérdéseire terelődik a figyelem és figyelemreméltó jelenség, hogy a vezetők ma már nem korlátozzák magukat csupán a mező-

gazdasági termelés tényezőinek vizsgálatára és a földművelés gazdaságosabbá tételére. Lassan-lassan belátják, hogy a falu nem azért fontos, vagy legalább is nemcsak azért, mert élelmiszert látja el az emberiséget, hanem főleg azért, mert a falusi ember a nemzetek életének, az emberiség fejlődésének legbiztosabb alapja; belőle kerülnek ki az östetehetségek, a vezetésre alkalmas egyéniségek és a falu

Caligula római császár hajója felszínre kerül.

Mussolini olasz miniszterelnök elrendelte, hogy a Némi-tó vizét a körülötte elterülő földek öntözésére használják fel. A tó vizét tehát nagy mértékben apasztják, minek folytán felszínre fog kerülni Caligula római császárnak híres hajója, melyet nyári tartózkodásra használt. A hajó körülbelül kétezer évvel ezelőtt süllyedt el. A nagyarányu munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a hajó helyét már ismerik. Képtünk a tavat és a víz tükréből kiálló hajócsücsköt mutatja be.

emberfeleslegéből táplálkozik az idővel meddővé váló város, amely az ipar, kereskedelem, tudományos és művészeti törekvések gócpontja.

Van azonban különleges magyar szempont is, amelynek érvényesülése örömmel tölthet el bennünket. Hazánkra éppen elég rágalmat szórnak azok, akiknek a magyar csupasz léte is fenyegetés, a magyar feltámadás pedig veszedelem. Egyes, elmúlt korokból maradt és ma már többé-kevésbé időszerűtlennek mondható, de alapjában véve nem is annyira ártalmas közéleti részletjelenségek miatt hazánkat a maradiság, a reakció, az osztályuralom fellegráranak tüntetik fel. De az a körülmény, hogy az igazi szakértők elismerik a magyar falu érdekében tett erőfeszítések értékét, tudatában vannak ezeknek az erőfeszítéseknek sikeréről, mindennél csattanósabb bizonyíték amellett, hogy ezek a rágalmak légből kapottak, igazi jogosultságuk, alapjuk nincs.

Csak örvendhetünk azon, hogy az előkelő nemzetközi társaság nemcsak megtisztelt bennünket látogatásával, hanem törekszik arra is, hogy a magyar falut, a magyar tanyát megismerje és közvetlen szemlélet alapján mondjon ítéletet. Nagy gondot okozott a kongresszus programjának megállapítása, valamint azoknak a helységeknek kijelölése, amelyeket a kongresszus tagjai meglátogatnak. A rendkívül rövidre szabott itt tartózkodást a lehető legjobban kell felhasználni.

A kongresszus tárgyalás alá kerülő kérdések megvitatása elég időt vesz igénybe; emellett gondoskodni kell arról, hogy néhány olyan budapesti intézményt is lássanak a kongresszus tagjai, amelyre büszkék lehetünk. A Mezőgazdasági Múzeum; a falusi népszokások és népviselet virágzását bizonyító Néprajzi Múzeum, a falu gazdasági életét irányító Hanyga-központ megtekintése nélkül aligha lehetnének helyes képzeteik a magyar falusi életéről. A nemzeti lovasünnep alkalmat ad vendégeinknek arra, hogy a sokat szenvedett, megtört, de még nem hajlott magyar nép öserejében gyönyörködhesseken és olyan felvonulásnak legyenek tanúi, amelyhez hasonlólt külföldön alig lehet élvezni. Ez azonban még mind nem elég. Falut és tanyát is kell látniok, egyszerű hajlékokba kell bemenniök és a gazdával való társalgás, a ház és háztájék megtekintéséből kell megállapítaniok azt, hogy a magyar kisgazda Európában értelmesség, jószándék tekintetében vezet és legfeljebb a dán állja ki vele ebből a szempontból a versenyt.

Nagyon fontos továbbá az is, hogy tájékoztassuk a külföldet arról a munkáról, amelyet a honokon folytatunk. Ott, ahol most virágzó tanyák ezrei adnak biztos alapot tömegélet számára, ahol gyönyörű gyümölcsösök, szőlők, szép állatállomány tanuskodnak gazdasági fejlődésről, — pár évtized előtt még betyárok kergették egymást és futóhívesek korbácsolt fel a szél. Tudjuk, hogy a tanyarendszer sok nehézséggel jár és a tanyatelepülés megoldatlanul hagyott sok kérdést, kielégítetlenül sok szükségletet és talán falutelepülés nagyobb sikerrel kecsgetett volna. Bárhogy áll azonban is a dolog, most adott helyzettel kell számolnunk és azok az eredmények, melyeket hazánk ebben az adott helyzetben elért, nem állnak

messze azoktól, amelyeket a németalföldiek tengerfenék kiszáraitásai és iparkodása jelentenek.

A kongresszus részletes programja különben a következő:

A kongresszus programja.

Május hó 31-én, este ismerkedési est.

Junius hó 1-én, reggel 9 órákor részvétel a magyar nemzeti lovas-hét felvonulásán. 11 órákor a kongresszus ünnepélyes megnyitása. Délután 2 órákor első érdemleges ülés.

Junius hó 2-án, reggel 9 órákor második érdemleges ülés, délután 2 órákor indulás a Budapest szomszédságában lévő Dunakeszi községben tartandó Falukiállítás megtekintésére.

Junius hó 3-án, délelőtt 9 órákor harmadik érdemleges ülés, délután Budapest székesfőváros egyes, a falusi kultúra szempontjából jelentős intézményeinek megtekintése. (Néprajzi Múzeum, Mezőgazdasági Múzeum, Hanyga-szövetkezeti Központ, a Szépművészeti Múzeum magyar termei).

Junius hó 4-én, délelőtt 9 órákor záróülés, délután 2 órákor indulás Ceglédre, délután Cegléd-városi tanyak és intézmények megtekintése, este érkezés Szegedre.

Junius hó 5-én, a szegedi tanyai központok megtekintése, tanyalátogatások.

A kongresszus tanácskozásai Budapesten a Mezőgazdasági Múzeumban lesznek; a Cegléd-szegedi kirándulás a Budapest-bukaresti utvonalon úgy, hogy a bukaresti XIV. Nemzetközi Agrár Kongresszus tagjai junius hó 5-én, este vagy junius hó 6-án, reggel folytathatják útjukat Bukarestbe.

A kongresszus tagjait egy-egy izben vendégül látja a magyar földművelésügyi kormány, a Falu Országos Földművelésügyi bizottság, Budapest székesfőváros és fogadja a magyar kormány.

Reméljük, hogy a kongresszuson, főleg azonban az ezt követő kirándulásokon kisgazda-osztályunk vezetői is részt vesznek és alkalmat találnak arra, hogy a közvetlenül érdekelt felfogását, panaszait és törekvéseit is tolmácsolják. Csak az ő részvételükkel válhat ez a kongresszus azzá, aminek lennie kell: a magyar falu ünnepévé.

Weisz István dr.

Husz milliót fordít az állam a hadirokkantak segélyezésére, mégis — kevés.

A népjóléti minisztérium költségvetéséből megtudjuk, hogy az állam az 1929—30-ik évben 19.4 millió pengőt fordít a hadirokkantak segélyezésére. Ebből kell gondoskodni 320.098 hadirokkantól, akik közül 58.288 százszázalékos hadirokkant. A hadiözvegyek száma 58.613, a hadiárvaké 28.613 és a hadiözvegyeknek, valamint hadirokkantoknak tizenhatéven aluli keresetképtelen gyermekei 155.751 főre rugnak, kiket szintén segélyez az állam. A hadiárvak gondozását öt hadiárva-intézet látja el.

Több mint felével főbb most az adó, mint békében.

A pénzügyminiszter legutóbb kiadott statisztikája szerint az utolsó békeévben, 1913-ban, az összes közterhekből 89.43 pengő esett egy lakosra, ezzel szemben 1927-ben 141.45 pengő. A fejenkénti megterhelés mértéke tehát 58.17 százalékkal emelkedett. A statisztikából megtudjuk azt is, hogy az ország 8 és fél millió lakosából 2 és fél millió, vagyis 29.3 százalék az adóköteles alany. Az 1928. év végén ötven-száz százalék közötti adóhátralék állt fenn három városban és hétszázhatvanhárom községben, míg ötvenöt községben száz százalékon felül volt a hátralék. 1928-ban 2875 adóárverést tartottak.

Magyarország legolcsóbb cipőforrása

**ENGEL M. SZÉKESFEHÉRVÁR
KOSSUTH-UTCA 15.**

Szállít utánvétel mellett rendkívüli olcsó árban és prima minőségben cipőket.

Női fekete és barna egész, fél v. pán-tos 14, 16, 18, 20 pengőig; drapp és lakk v. szürke 16, 18, 20, 22; férfi fekete és barna v. lakk egész és fél 16, 18, 20, 22, 24-ig, mindennemű gyermekcipők és szandálók, varrott és szegesvas, erős munkásbakkancsok 12—14-ig. Szállítást azonnal eszközölök, meg nem felelő árut becserelek.

E lapra hívatózóknak
árjegyzéket bérméntve
küldünk!

Rothermere lord azt írta, hogy Budapestre jön.

Rothermere lordtól az elmúlt héten a következő levél érkezett Sipőcz Jenő dr.-hoz, Budapest székesfőváros polgármesteréhez:

„Kedves Sipőcz dr.! Hálás köszönetet kell mondanom önnek azért a megértő támogatásért, amelyet azon javaslatom iránt tanúsított, hogy szobrot állítsak az elhunyt Rákosi Jenőnek. Köszönetet kell mondanom azért a szíves segítségért, amelyet ezen tervem kivételénél a székesfőváros tanácsa és más tényezők nyújtottak, melynek következtében a munkálatok oly gyorsan és elismerésre méltó keretek között folynak.

Igaz örömmel gondolok vissza az ön londoni látogatására és bizvást számítok arra, hogy a nem nagyon távoli jövőben alkalmam lesz önt városában meglátogatni. Készséges híve

Rothermere lord.”

A Tiszavidéknek zárt területté való nyilvánítását kérik a gazdák.

Április hó 12-én, pénteken Jász-Nagykun-Szolnok vármegyének százötventagu küldöttsége tisztelgett Bethlen István gróf miniszterelnök és Mayer János földmívelési miniszter előtt.

A küldöttség kérését Kuszka István ny. főispán ismertette. A gazdák a tiszavidéki buza nemes tulajdonságait szeretnék gyümölcsöztetni. Ennek a buzának kitünő hírneve van külföldön. Országos érdek tehát ennek a hírnevnek intézményes védelme és megóvása. A segítség egyik módja az volna, ha a Tisza vidékét a kormány zárt területnek nyilvánítaná. Ide más búzát nem engednének be s innen más buza exportálható sem volna. Másfelől olcsó hitelre és ha a terménykereskedelem terén a helyzet nem javul, az értékesítésnek a gazdák bevonásával való megszervezésére volna szükség.

Bethlen István gróf miniszterelnök átvette a gazdák emlékiratát és a következőekben válaszolt a küldöttségnek:

— Magam is látom, hogy a gazda helyzete most igen nehéz. Higyjék el, hogy a kormánynak ma nincs nagyobb gondja, mint ez a kérdés, mert hiszen a nemzet ere-

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

jét támadja meg az a válság, amely a mezőgazdaságot érinti. Legyenek meggyőződve, hogy kezdve az adózás, folytatva a tarifakérdéssel és mindazokkal a részletkérdésekkel, amelyek az ipari vámtarifával és a kartellkérdésekkel, a kormány a legkomolyabban foglalkozik.

— Arra a kérésre, hogy a tiszavidéki buza jóhírnevének visszaszerzése érdekében intézkedést tegyünk, e percben annyit válaszolhatok, hogy a kormány máris behatóan foglalkozik ezzel a kéréssel és programot dolgoz ki abból a célból hogy az önök, de az ország egész gazdátársadalma követelésének figyelembevételével a kérdést megoldja.

A küldöttség nagy éljenzéssel fogadta a miniszterelnök szavait, majd Mayer János földmívelésügyi miniszter többek között a következőket mondta:

— Ezidőszent négy száz buzaféleséget termelünk Csonka-Magyarországon. Tovább már nem haladhatunk azon az uton, amelyen eddig jártunk, amikor mindenki a maga eszejárása szerint foglalkozott a buza termelésével és a vetőmag használatával. A kormány nagy áldozatokkal létesítette a gabona- és lisztkisérleti állomást, amelynek hivatása az, hogy eldöntse, siker és belső tartalom szempontjából milyen minőségű a magyar buza a velünk versenyző államok buzájával szemben. Az intézetnek meg kell állapítania azt, hogy a nemesítők hány buzaféleséggel kísérleteznek s hogy melyik vidéken milyen buza termelhető a legeredményesebben. Mindezeknek az adatoknak közzétételére pár hét múlva esedékes. Ha más uton nem vihető keresztül, úgy törvényhozási uton kényszerítjük a gazdákat, hogy saját érdekükben alkalmazkodjanak a tudományos megállapításokhoz.

— A Tisza vidékének zárt területté való minősítése meg fog történni. Ha azonban a szükség úgy hozza magával, nemcsak a Tisza vidékét, hanem más vidékeket is zárt területté minősítünk. A tiszavidéki buza oly érték, amelylyel versenyezhetünk s ezért igen fontos, hogy ennek a buzának jó minőségét megóvjuk. Ha azonban zárt területté akarjuk minősíteni a Tisza vidékét, akkor a raktározás kérdését is meg kell oldani, hogy ez a buza a maga fajtisztaságában keveréstől menten kerüljön piacra. A raktározás terén a gazdáknak is meg kell hozni a maguk áldozatát.

Ezután Almássy Sándor főispán mondott hálás szavakban köszönetet a miniszterelnöknek és a földmívelésügyi miniszternek, akiket a küldöttség melegen ünnepelt.

„A Vasárnap” szerkesztősége:
IX., Üllői-ut 1. szám.

A „Vasárnap” kiadóhivatala:
VIII., József-körút 5. szám.

Az Orosztonyi Önkéntes Tűzoltóegyesület műkedvelő gárdája.

(Készítette Márty József Orosztonyból.)

Hat havi váltóhitelre kaphatnak műtrágyát a gazdák.

A kamatot a földművelésügyi minisztérium fizeti. — Vegye igénybe mindenki ezt a nagyjelentőségű kedvezményt!

A földművelésügyi miniszter 1928. évi július hó 29-én rendeletet adott ki, melyben lehetővé tette, hogy a kisgazdák kedvezményes műtrágyát szerezhessenek be. (A rendeletet a *Vasárnap* 1928. évi július hó 29-én megjelent 31. számában teljes egészében ismertettük.) A miniszter most újabb rendeletet adott ki, mely szerint a gazdák a kedvezményes műtrágyát újból igénybevehetik. A két rendelet között az az eltérés, hogy a múlt év őszén érvényben volt tizenegy havi váltóhitel helyett a *folyó év tavaszán hat havi váltóhitel mellett szerezhető be a műtrágya*, még pedig 8.2 százalékos kamattal, mely kamatot azonban az 500 hold nagyságu vagy ennél kisebb gazdaságok helyett a földművelésügyi minisztérium viseli, míg az 500 holdnál nagyobb, de legfeljebb 2000 hold nagyságu gazdaságok műtrágya vásárlásánál a kamatot felül a földművelésügyi minisztérium fizeti.

Kedvezményes műtrágyákért közvetlenül a gyárakhoz

(Magyar mezőgazdasági vegyipar rt., Budapest, V., Sas-utca 27., „Superfoszfát” Műtrágyaterjesztő és Értékesítő rt., Budapest, V., Árpád-utca 8.) kell fordulni.

Az igénylés alkalmával be kell nyújtani egy sajátkezűleg aláírt nyilatkozatot a földbirtok nagyságáról, melyet a községi előjárósággal igazoltatni kell. A műtrágya-hitel minden nálunk használatos: foszfor, nitrogén és káliumtartalmu műtrágyára kiterjed. A műtrágyák árát az általánosan érvényben lévő eladási árak szerint számítják. A műtrágya vétele természetesen előnyösebb vagórakományok (legalább 100 métermázsa) igénylésénél a gazdák tehát saját érdekükben cselekszenek, ha műtrágyaszükségletüket együttesen, teljes vagórakományban rendelik meg. A váltóhitellel járó bélyegilleték a gazdákat terheli.

Ajánlatos, hogy a gazdák mielőbb jelentkezzenek a kedvezményes műtrágyáért, mert a késedelem esetleg veszélyezteti a kívánt mennyiség leszállítását.

Másfélezer község várja a jó utat, mert máskülönben elpusztul.

Előbb falusi utakat s csak azután jöjjenek az autó-utak!

Igen, így van. Sőt mi több, örökösen kísért ez a kérdés. Valósággal olyan, mint a hazajáró lélek. Minden évben újra megjelenik az élet porondján, hátha egyszer észre veszik.

Most, hogy a gyenge idő s az esőzések miatt feneketlen sár illi meg a magyar falvakat, időszerűnek tartjuk az illetékesek figyelmét felhívni azokra az állapotokra, amelyek megbénítják a magyar falvak életét.

Mert lehetetlen utépítő politikánk miatt, — amely örökséggé vette át a régi monarchia szomorú hagyatékát — még mindig majdnem másfélezer magyar falu van megcsontított hazánkban, amelyek köves ut hiányában sem egymással, sem pedig a vasuti állomással közlekedni nem tudnak. Mert mi a helyzet ma? Az, hogy mindenki másra igyekszik tolni az utkérdés megoldását. A falu a vármegyére, a megye az államra tolja át s közben marad minden a régi: a nagy sár, a közlekedés teljes hiánya, szörnyű utak, vadvizekben illő falvak, ahová se ki, se be nem lehet menni, miért teljes téltelenségre kárhóztatva, távol a kultúrától él a mi derék, becsületes népünk.

Akiket ügyes-bajos dolguk kivisz a falvakba s járják a vidéket, azok tudják csak, hogy mit tesz ilyenkor kint járnai a falvakban.

Sokszor még az üres szekeret is alig bírják elhuzni a lovak. Arról pedig, hogy terhet is vigyenek, sokat lehetne beszélni, mert megtörténik, hogy négy mázsát még négy lóval sem lehet egyes helyeken a faluból csak az állomásra kihuzatni. Az alföldi tanyák víkigáról pedig jobb nem is beszélni. Azok valóságos számkivetésben élnek, ott a vadzvízek partján, az uttalan messzeségben.

De bent a falvakban sem valami rózsás a helyzet. Ott is éppen eleget lehet dagasztani a sarat, ha valakinek úgy husvét táján kedve kerekedik a felvégből kirándulni az alvögre, vagy csak a szomszédba is. Az útjárók? Hát azok is rosszak?

Vagy egy-két ledobott téglá, deszkadarab, vagy pedig egy-egy kukoricakéve, amelyeken mint függőhidakon tornázzák át magukat az emberek, helyettesítik azt. Igen sok helyen az apróság, a gyermekek még az iskolába is alig tudnak elvándorolni apjuk eszmájában. Beleragadnak a sárba.

Ilyenkor, mikor a föld fagyja is felenged, megakad tehát minden élet. Drága magyar falvaink eszipkerózsika módjára várják a megszabadító királyfit — a köves utat.

Mert csak egyedül ez a mai rettenetes helyzet megmentője. Mindaddig, míg járható, köves, jókoraiban tartott utak nem halózzák be az ország testét, addig csak falrahagyott borsó lesz kulturális, gazdasági, szociális, közigazgatási, egészségügyi s

falufejlesztési dolgokról beszélni falvainkban, mert mindezt megöli a falu nagy betelege: a sár.

De nemcsak ez a baj, hanem az, hogy ezekben a sárba-fulladt falvakban pusztul még a nemzeti élet is, a dolgozni akarás, mert lassan beleszoknak az emberek abba is, hogy ugys mindegy. Kár a munkáért, — mondogatják lemondóan — majd valahogy csak elhánygunk. Az apáink is kibírták, hát mi sem halunk bele.

Ilyenfajta szó járja a magyar falvakban. Némi igazság talán van is benne.

Azokban valahogy mégis csak kész veszedelmet jelent, mert népünk heverő munkakészségében milliárdos nemzeti erő pusztul el. Ez pedig már maga a kész veszedelm.

Örömmel olvassuk, hogy a kormány nagy utépítő tervet dolgozott ki, mert maga is szükségét érzi annak, hogy ezeken a borzalmas állapotokon segítsen s kiemelje azt a sok derék magyar falut a száműzetés magányosságából.

Ugy halljuk, hogy az országos utépítő program keretében tíz esztendő alatt meg fogják építeni annak a sok ezer magyar falunak utait, amelyeket eddig elkerült a köves út. Ha nem is az egészet, legalább ki a vasutállomási. A falu népe nevében azonban kettőt kérünk a kormánytól:

Az egyik az, hogy jó anyagot használjanak az utak burkolására, a másik pedig, hogy az előirányzott költségek elégségesek legyenek.

Az első azért fontos, mert hosszú tapasztalataink vannak e téren. Alig egy félesztendő után már tele van gödörrel s lyukakkal az új ut. Amikor javítják, akkor pedig elzárják. Az eredmény, hogy újra elsüllyedünk a sárban. Az ilyenből nem kér a falu népe, hanem jó, járható, tartós utakat, még hozzá jó anyagból.

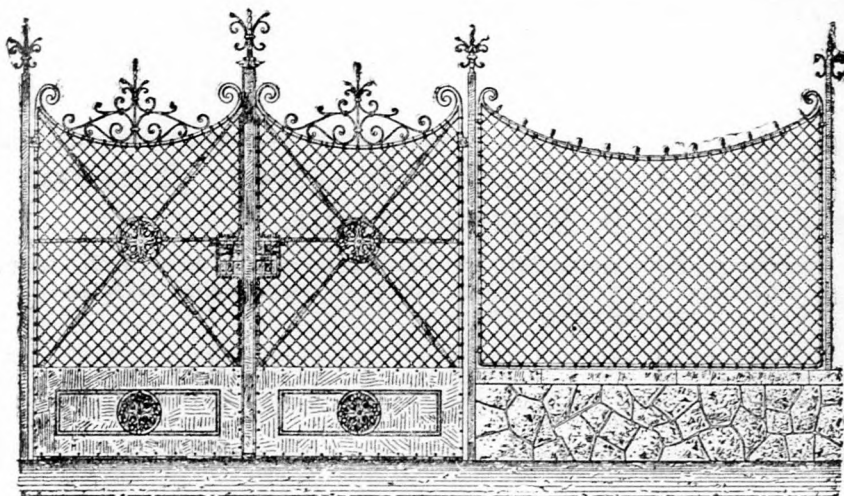
De a költségek kérdése is nagyon fontos. Az utak fenntartásának a költsége rendkívüli terhet ró a mezőgazdaságra, a falu népére, mert az utak használata révén a szükséges pótköltségeket megint csak a falu népére vetik ki majd elsősorban. Most kéri a falu népe azt, hogyha már egyszer neki kijár a köves útból, legalább köszönet legyen benne.

Mert a magyar falut ez menti meg majd a nemzet számára. Utak nélkül még a legjobb szándék is megfeneklik a falvakat megölő sárban. Ebből pedig azt hisszük, már elég volt.

Előbb a falusi utak s csak azután jöjjön az autó-utak kiépítése!

Ezt várja a falu népe s azt, hogy törvény keretében gondoskodjanak a községi közutaknak, valamint a megyei közös dűltutaknak műszaki ellátásáról is.

KERITÉS, KAPU!

akkor igazán olcsó,
ha jó helyen vásároljuk!

◀○○▶
HAIDEKKER
SÁNDOR R.-T.

Budapest,
Üllői-ut 48/27.

◀○○▶
Árjegyzékünk szép képekkel tele!
Kérje még ma!

21 pengős zöldhítelt folyósítanak a hitelszövetkezetek.

Ezzel szemben a kereskedők 16–17–18 pengős fixáron vásárolják össze a gabonát és 4–6 pengőt keresnek a — közvetítésért.

Az utóbbi időben a falusi kisgazdák mind sűrűbben panaszkodnak a nehéz pénzügyi viszonyok, de különösen a zölduzsora miatt. A lapok a kirívóbb eseteket élénken tárgyalják, de erősen foglalkoztatja a kérdés a vezető körök, sőt a csendőrséget is.

Mínthogy a zölduzsora az ország minden vidékén felütötte a fejét s mint országos csapás jelentkezik, nézzük, vizsgáljuk meg a baj mibenlétét és keressük az orvoslás módját.

A gazdának a tavaszi hónapokban a termeléshez, a különféle gazdasági szükségletek fedezésére — az új termés betakarításáig — pénzre van szükség. Ez a rövid-lejáratú hitel a gazda szemében nem oly komoly természetű, mint a földvásárlás, építkezés, vagy egyéb beruházási célokra felvett kölcsön, éppen ezért nem megy a takarékpénztárhoz, hogy kisebb összegeket bekebelezés mellett vegyen fel, mert a kölcsön rövid lejáratú idejénél fogva, túlságosan költséges, de kisebb kölcsönök folyósításával a takarékok nem is foglalkoznak szívesen. Nem ment a gazda a hitelszövetkezethez sem, nem akarván a kezességet instálni, hanem felkereste a falusi gabonaügynököt, s néhány mázsa újbuza vagy rozs lekötése mellett pénzhez jutott. Szorult helyzetében — néha álszemérmességéből — nem is nézte a feltételeket, de hiába vizsgálta volna, mert az ügynök, a falusi kereskedő diktálja a feltételeket, egyik csakugy, mint a másik egyforma árat szab, úgy hogy a megszorult gazda kénytelen a reménybeli termését, ami néha hó alatt van, vagy alig zöldel, mázsánként 16–17–18 pengőért, vagy még ennél is olcsóbban, előre kiakadott áron eladni.

Vizsgáljuk már most meg ilyen árk mellett a kereskedő számítását. Az új búzát január óta októberi megjelöléssel jegyzi a tőzsdén a határidőpiac és az utóbbi időben az ára 26–27 pengő körül mozog. Ha a félevesi kama-

tot körülbelül 1 pengőre, a kereskedői hasznot szintén 1 pengőre, a vasuti fuvar (ami távolság szerint változik) átlag 3 pengőre tesszük, a levonás lehet a budapesti árból 4–5 pengő, tehát az újbuza vidéken 21–22 pengőt ér. A kereskedő tehát mázsánként keres 4–6 pengőt. Ezt a hasznot tisztán a közvetítésért élvezzi, mert a pénzt a gazda váltójára a banktól kapja. A kereskedők azt szokták mondani, hogy nagy a kockázat, pedig módjában áll a tőzsdén árbiztosítás céljából fedezeti kötetést eszközölni, ami az árhullámzás veszélyét kizárja. Hogy a gazda nem szállít s emiatt sok a vesztesége a kereskedőnek s ennek ellensúlyozására kénytelen a kereskedő nagy hasznot számítani, ez az érv nem helytálló, mert csak annak ad pénzt, akinek földje van s a fedezeti váltó alapján a hanyag gazdák ellen eljárnak. A kisgazda nem kényszerre gyekedik, csödbe sem megy, hanem már a cséplőgéptől szállítja az előre eladott búzát, azt már nem is tekinti sajátjának.

Ha a gazda a földben fekvő tőke kamatát, az egész évi verejtékes munkája értékét, mint napszámot, adót és kamatot felszámítja, egész biztos, hogy ilyen árk mellett a gazdálkodásra ráfizet, néhány év alatt tönkremegy, míg a kereskedő busás haszonhoz jut.

Ezen a lehetetlen helyzetben akarnak a hitelszövetkezetek méltányos feltételű zöldhitelek folyósításával segíteni. A szövetkezeti terményértékesítő akció keretében a hitelszövetkezetek évi 9 százalék mellett búzára mázsánként 21 pengő előleget folyósítanak, de az árat még most nem állapítják meg, hanem a szállítás napján érvényes tőzsdéi árból levonják a feladóállomás—budapesti fuvar, mérlegdíjat és közvetítvémet és a kisebb tételknél 3 százalék, a nagyobbaknál 2 százalék értékesítési díjat és az előleg felül még járó összeget a gazdának kifizetik. Az 1927-ik évben a 20 pengő előleg felül a gazdák még kaptak mázsánként a buza után 8–9 pengőt, 1928. évben

pedig a 20 pengő előleg felül azok, akik július—augusztus hónapban szállítottak, 6—7 pengőt, akik az elszámolással szeptember—októberig vártak, az árak esése miatt 4—5 pengőt kaptak.

A szövetkezetek által folyósított zöldhitelek előnye nemcsak a néhány pengős felárban mutatkozik, hanem a zöldhitelek folyósításának rendszerint az a következménye, hogy a kereskedők kénytelenek a szövetkezeti feltételekhez igazodni, vagy fix vásárlásukat oly magas áron kell eszközölni, hogy az a szövetkezet által folyósított előleget meghaladja s így a gazdaközönség, ha a kereskedőknél köti

le a terményét, ebben az esetben is pengőkre menő előnyhöz jut.

A szövetkezeti terményértékesítő akció első és legfontosabb célja, hogy a *kisgazdákat olcsó zöldhitelekhez juttassa, az árakat szabályozza s általában, hogy a terményértékesítésnél a kisgazdaközönségnek segítségére legyen.*

Segíteni azonban a kisgazdákon csak úgy lehet, ha azok szervezkednek, hitelszövetkezetekbe tömörülnek, mert a *nagybani értékesítés előnyeit csak úgy élvezhetik.*

Revizor.

Cefefelén, hogy luxusadót kelljen fizetni a házörző kutya után.

Pestvármegye felír a kormányhoz annak a rendelkezésnek megszüntetésére végeff, hogy nem szabad házörző ebet tartani ott, ahol államrendőrség van.

Pestvármegye törvényhatósági bizottsága április hó 9-én tartotta tavaszi közgyűlését Budapesten, a vármegyeház termében. A közgyűlés ügyrendjének tárgyalásánál elsőnek *Nagykőrös* város felírata került sorra, melyben a város azt kéri a földmivélségi minisztertől, hogy helyezze hatályon kívül azt a rendelkezést, mely szerint *azokban a városokban, ahol államrendőrség működik, nem szabad házörző ebet tartani.*

Ráday Gedeon gróf ny. belügyminiszter szólott hozzá a kérdéshez.

— Néha igen kis dolgok — mondotta többek közt — sokkal nagyobb horderejűek, mint amilyeneknek látszanak. Ilyen eset a mostani szabályrendelet módosítására irányuló kérelem is. Aki ezt a rendeletet kiadta, nem ismeri közelről az életet és nem tudja, hogy a *kutya nélkülözhetetlen vagyonőrző társa az embernek.* Megdöbbenő dolog, hogy a szabályrendelet a *kutyát luxuscikknek minősíti.* Nevetséges feltevés, hogy olyan területen, ahol az államrendőrség működik — *nincs kutyára szükség.*

— Aki ismeri a vidéket, az tudja, hogy az alföldi városokban a házak tágas, nagy udvarban állanak és a házak mögött gazdasági épületek vannak, melyekben a tulajdonos egész évi termését és értékeit felhalmozza. Lehetetlen elgondolni, hogy nyugodtan hajthassa fejét álmra a gazda kutya nélkül, *de még lehetlenebb, hogy luxusadót kelljen fizetni a házörző kutya után.* A különféle adók amugy is végsőkig igénybe veszik a polgárságot, nem böles dolog túszurásokkal sebezni őket. Köszönetet mondok tehát a főispán urnak, amiért a közgyűlés elé hozta ezt a kérdést és hogy feliratot intéz a vármegye a kormányhoz ebben az ügyben, amely *ma sokkal jobban foglalkoztatja a vidék lakosságát, mint ennél jóval nagyobb kérdések.*

Agorasztó Tivadar alispán rámutatott arra, hogy ez a rendelet egy 1910-ben kiadott miniszteri rendelkezésen alapszik és nyolc esztendő óta fennáll, azonban nem a vármegye, hanem a minisztérium adta ki.

Végül *Prezty* Eleonér főispán bejelentette, hogy a vármegye törvényhatósága a *földmivélségi és a belügyminiszterhez egyaránt felír, ennek a rendelkezésnek módosítása érdekében.*

Az új dohányárak magasabbak, mint a tavalyiak.

A gazdák örömmel fogadták a jóminőségű dohányok árának emelését.

Lapunk múlt heti számában közöltük a pénzügyminisztérium által az 1929-ik évre megállapított dohánybeváltási árakat. Az új dohánybeváltási árak több *dohányfajtánál jóval magasabbak a tavalyi áraknál.* Lapunk munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni *Fabricsius* Endre m. kir. gazdasági főtanácsossal, a *Magyar Dohánytermelők Országos Egyesületének* elnökével, aki az új dohánybeváltási árakról a következőket mondotta:

— A pénzügyminisztérium a mostani beváltási árak megállapításánál figyelembe vette a termelők ismételt kívánságait és az *egyes dohányfajtáknál jelentősen emelte a beváltási árat.* Így például az *első osztályhoz* tartozó szivarboríték dohány árát a *tavalyi 136 pengő helyett*

lyett most 155 pengőben állapították meg métermázsánként. A nagylevelű dohányok osztályában a *tiszai, debreceni, szuloki fajtáknál szintén nagyobb áremelkedés volt.* A válogatott dohányynál a *tavalyi 116 pengő helyett most 132 pengőt fizetnek métermázsánként a beváltásnál.* A *B-osztályba* sorozott válogatott dohányért *1928-ban 116 pengőt, most pedig 128 pengőt fizet az állam métermázsánként.* Az *első A-osztályban* 108 pengőt kaptak tavaly a gazdák, *míg az új rendelet szerint 120 pengőt.* A finom kerti dohány, a középfinom kerti dohány, *debrői kerti dohány, a közönséges kerti dohány, szentandrászi muskotálydohány, fehérvirágu muskotálydohány, közönséges muskotálydohány és kapadomány ára azonban változatlan maradt.* Ugyancsak *változatlan a hulladékdohány ára is.*

— Az új dohánybeváltási ár serkentőleg hat a dohánytermelő gazdák további működésére, mert *főként a jó minőségű dohányoknál történt áremelés.* A gazdák örömmel vették tudomásul, hogy a minisztérium méltányolja munkájukat és fáradságukat. A dohánytermelő gazdáknak most csupán az a kívánságuk, hogy a *beváltás alkalmával dohányukat megfelelő minőségű osztályokba sorozzák, hogy ezáltal a magasabb beváltási áraknak a gazdák valóban hasznát is lássák.*

Sokat tojó — nehéz festő

kiváló szép **sávozott Plymouth tyukok keltetőtojásai 50 fillérért** kaphatók, **8 napos csibék 1 pengőért** előjegyezhetőek. Törésmentes csomagolás. Magyarországon **évtizedek óta** bevált fajta.

Kapoun Zoltán, baromfitelepe.

Szentendre, Rév-utca 1. szám. Tenyészállatkiállításon kifizetve

Vetőmagot kapnak a fagykárosult gazdák.

**A vetőmag árát, kamat nélkül, október hó 31-ig kell megfizetni.
A vetőmag-akció tíz vármegyére terjed ki.**

A fagykár súlyosabbnak bizonyult, mint az eddigi híradások jelentették. Természetes, tehát, hogy a kormány sürgősen megtette a szükséges lépéseket és segítségére sietett a károsult gazdáknak.

Az *Egységspárt* március hó 11-iki, szerdai értekezését is ez a nagyfontosságú kérdés foglalkoztatta. Gál Mihály képviselő a hajdumegyei fagykárokról tájékoztatta a pártot és *vetőmagsegítség*, *adókönyvitést*, illetve *halasztást* kért a fagy által sújtott vidékek lakosságának számára. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter utalt arra, hogy a most tárgyalás alatt lévő adóügyi törvényjavaslatok felhatalmazást adnak a kormánynak arra, hogy adott esetekben, *elemi csapások alkalmával adókedvezményeket nyújtson*, *sőt ha annak szüksége mutatkozik, az egész adót elengedhesse*. *Prónay* György államtitkár, aki a távollévő földművelésügyi miniszter helyett adta meg a kívánt felvilágosítást, kijelentette, hogy a kormánynak valóban segítségére kell lennie az érdekelteknek. *Bethlen* István gróf miniszterelnök arra kérte a képviselőket, hogy közülük a károsultakkal, *hogy akinek árpavetőmagra van szüksége, lehetőleg sürgősen szerezzék be ömaga*. A földművelésügyi miniszter akciója ugyanis csak olyan magvakra vonatkozhatik, *amelynek vetési ideje későbbi időpontban van*. Nem

szerezné tehát, ha olyan reményeket ébresztenének, amelyeket a kormányzat nem tud teljesíteni.

A kormány a *vetőmagsegítség módzatait* minisztertanácson tárgyalta le. A minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a földművelésügyi miniszter a kifagyott őszi vetések pótlására *tavaszi vetőmagvakat osztasson ki* a vármegyei gazdasági felügyelőségek útján olyan feltételek mellett, hogy a vetőmagbeszerzési költségeket a károsult gazdáknak *ez év október hó 31-ig kell kamatmentesen megfizetniük*. E vetőmagakció keretében elsősorban a 200 katasztrális holdon aluli gazdák igénye élegítendő ki s csak ilyen igények kielégítése után a nagyobb gazdáké, földjük kiterjedéséhez mérten fokozatosan. Az akció csak egyes vármegyékre, még pedig *Szabolcs, Hajdu, Bihar, Zemplén, Borsod, Gömör, Szatmár-Ugocsa-Bereg, Szolnok, Abauj és Heves* vármegyékre terjed ki, ahol nagyobb területeken pusztultak ki az őszi vetések. Tekintettel arra, hogy az *ülei nagy fagyok sokhelyütt a tengeri vetőmag csiraképességét megrongálták*, a gazdasági felügyelőségeket a földművelésügyi miniszter figyelmeztette, hogy erre a szempontra a tengeri vetőmag beszerzésénél különösen gondot fordítsanak. Ezt a körülményt egyébként minden tengertermelő gazdának tekintetbe kell venni.

Lényeges díjkedvezmény a gyümölcs és főzelék külföldre szállításánál.

A magyar vasutak a kereskedelemügyi miniszter engedelmé alapján és a földművelésügyi minisztériummal egyetértve április hó 11-től számítva a *kiviteli forgalomban lényeges díjmérsékléseket léptettek életbe gyümölcs- és főzelékfeleslegeinknek külföldi piacokon való elhelyezése érdekében*.

Az említett cikkekre fennálló díjtételeket a vasutak a rendes áruosztályozással szemben almanál 40, körténél 57, cseresznyénél 57, köszmeténél 53, meggyénél 57, ribizkénél 53, szilvánál 53, dinnyénél 60, sárga baracknál 57, őszi baracknál 60, szőlőnél 57, fejjessalátánál 22, zöldbabnál 43, zöldborsónál 43, paradicsomnál 50 és ugorkánál 60 százalékkal mérsékeltek.

A gyümölcs és főzelék értékesítésének további megkönnyítése érdekében az exportkedvezményekkel egyidejűen a *hazai feldolgozógyárakba (konzervegyárakba) szállított gyümölcs- és főzelékfélékre megfelelő díjkedvezést engedélyeztek és az üres csomagolóládákra is megfelelő díjmérséklést léptettek életbe*.

A vasutak azonkívül tárgyalást folytatnak abban az irányban, hogy a *hazai termékeknek gyors és kedvezésszerű továbbítása a külföldi vasutakon is biztosítsák*.

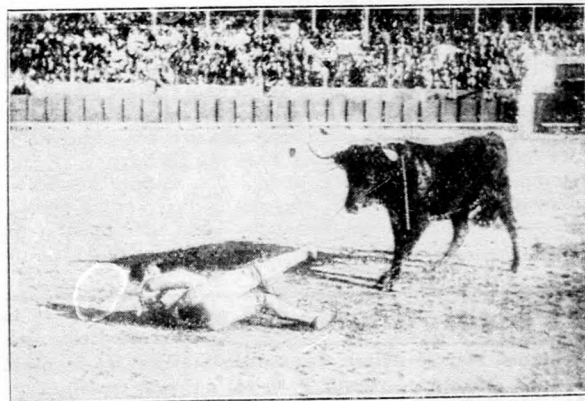
Ujult erővel indul meg a hitelszövetkezeti tőkegyűjtés.

Ismeretes, hogy az *Országos Központi Hitelszövetkezet* vezérkara, élén *Schandl* Károly dr. ny. államtitkárral, a szövetkezet alelnök-vezérigazgatójával, a tél folyamán milyen nagyarányú propagandamunkásságot fejtett ki a szövetkezeti tőkegyűjtés terén. Ennek az erőteljes, lelkes apostoli tevékenységnek meg is lett az eredménye, *ugyanis eddig, több, mint tizenkét millió pengővel nőtt a*

hitelszövetkezetek üzletrésztölkéje. Gyönyörű szám ez a mai nagy tökeszegénységben, megnyugtató tanujele annak, hogy a falvak lakóinak lelkében ismét eleven erővel él az önségély és szövetkezés gondolata. De bizonyítéka annak is, hogy nagy célok megvalósítása sem lehetetlen akkor, ha hivatott vezetők állanak az élen.

Az *Országos Központi Hitelszövetkezet* természetesen nem áll meg a megkezdett úton, hanem tovább folytatja a falusi nép megmentésére irányuló nagyszerű akcióját. Április hó 21-én *Sátoraljaiúj helyen* tartja meg zempléni vármegyei értekezletét; május hó 7-én *Magyaróvárott*, május hó 12-én pedig a baranyamegyei *Felsőmindszentben* lesz értekezlet a hitelszövetkezeti tőkegyűjtés érdekében. Felsőmindszentben az értekezletet a hősök szobrának leleplezési ünnepségével kapcsolják össze.

Mindhárom értekezleten résztvesz az OKH részéről *Schandl* Károly dr. alelnök-vezérigazgató és a szövetkezet vezető tisztviselői.

Lélegzet-elállító pillanat egy spanyol bikaviadalon.

A bika felülkeltte a toroadort, akit csak lélekjelenléte és vilámgyorsasága mentett meg a biztos haláltól.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház április hó 9-iki, keddi ülésén, mely a husvétii szünet után első volt, Csák Károly, a közigazgatási reform előadója, mondotta el az általános vitát bezáró beszédét, majd áttért a részletes tárgyalásra.

Az április hó 10-iki, szerdai ülésen folytatták a részletes tárgyalást. A javaslat második szakasza ellen, mely a törvényhatósági bizottsági tagok számáról intézkedik, a kisebbségi képviselők heves ostromot indítottak, de a Ház, a belügyminiszter felszólalása után, csupán apróbb simitást tett a szakaszon. A javaslat harmadik szakaszánál Buday Dezső azt az indítványt terjesztette elő, hogy a bizottsági tagok háromhatod része kerüljön ki a választottak, kéthatod része a legtöbb adófizetők (virilisek) és egyhatod része az érdekképviseletek sorából.

Az április hó 11-iki, csütörtöki ülésen a javaslat harmadik szakaszához Apponyi Albert gróf szólott és hozzájárult Buday Dezső fennemeltt indítványához. Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra és többek közt a következő nagyfontosságú kijelentéseket tette:

A miniszterelnök nagybeszéde.

— A virilizmussal kapcsolatban elhangzott támadásokra meg kell állapítanom, hogy a virilizmus fenntartására a mai időkben szükség van. Szükség van azért, mert a törvényhatóságokban sokkal szélesebbkörű választójogot vezetünk be a titkossággal együtt, mint amilyen eddig volt érvényben. Ennek folyománya az lesz, hogy kevésbé iskolázott elemek fognak bekerülni a törvényhatóságokba, melyek eddig ott nem szerepeltek. Egy másik elem, mely a javaslat alapján bekerül, az érdekképviselet, mely azonban politikailag még nem ismerős. Az azonban bizonyos, hogy a törvényhatóságok régi szellemét, mely demokratikus volt, csupán a virilista elem fogja képviselni, mely a régi középosztályból áll és ezer éven át fenntartotta a nemzeti szellemet és a hagyományokat. Azoknak az új elemeknek, melyek bekerülnek a törvényhatóságba, hozzá kell hasonulni a nemzeti szellemhez. Ha ez megtörténik, akkor a virilizmus intézménye fokozatosan megszüntethető.

Ezután a miniszterelnök szembeállította egymással a két-féle választási elvet: az általános választói jogot és az érdekképviseleti rendszert; megállapította mindkettő előnyeit és hátrányait, majd azt a következtetést vonta le, hogy a két elvet együttesen kell alkalmazni. A javaslat ezt a megfontolást megfelelő módon érvényre juttatja.

Most a miniszterelnök rátért azokra a támadásokra, melyek azért érték a javaslatot, mert tizenegy állami tisztviselő is tagja lesz a törvényhatósági bizottságoknak. Erre a miniszterelnök szerint nem azért van szükség, hogy a kormány a maga számára megbízható szavazatokat gyártson, hanem azért, hogy összhang létesíthessék a vármegyei élet és az állami adminisztráció között.

A miniszterelnök ezután beszédét így folytatta:

— Még egy vadrá akarok válaszolni, amely főleg a szociáldemokrata párt részéről hangzott el és amely úgy szól, hogy a javaslaton végigvonom az a félelem, amelyet a kormány, a miniszterelnök, a belügyminiszter és az egész kormány háta mögött lévő tábor táplál a néppel szemben. Mi teljes mértékben együtt vagyunk és egynek érezzük magunkat a néppel. Mi nem félünk a magyar néptől, mi a magyar néppel együtt vagyunk és vele együtt érzünk. Mi azoktól félünk, akik a magyar népet az ő természetes vezetőitől mindenképpen el akarják idegeníteni. Mi fé-

lünk azoktól, akik a népben a lelkéhez nem illő indulatokat akarnak fölbreszteni és szembédállították a népet azokkal a társadalmi osztályokkal, amelyek ezer éven át ezzel a néppel harmóniában és barátságban együtt éltek. Ennek a népnek a természetes vezetői a magyar kiscgazdatársadalomtól, a magyar történelmi középosztálytól végig mind-azok, akik intelligenciával, hazafisággal és tehetséggel bírnak és akik ezt a magyar népet a nemzeti érzés értelmében vezetni képesek voltak. Ezer évig vezette a népet ez a történelmi középosztály, amelyre hivatkozom és ezer éven keresztül becsülettel vezette ezt a magyar nemzetet.

— Ez a történelmi középosztály áldozatokat is tudott hozni, de ezeket mindig a magából hozta.

A miniszterelnök most a szociáldemokraták felé fordult és emelt hangon a következőket mondotta:

— Önök ezalatt az ezer év alatt csak egyet mutattak meg, azt, hogy mikor a nemzetre a szerencsétlenség napjai következtek, akkor, amikor a szerencsétlenség ezt a nemzetet beletaszította a pusztulásba, önök még egyet rugtak ezen a nemzeten! Mert az önök uralmát többre becsülték, mint a nemzet érdekeit!

— Én abban a közelében nőttem fel, ahol nem a később adott rangok és címek szerint osztályozták az embereket, ahol a nemesi oklevelet senki sem várta Bécsből, ahol a nemesi levelet mindenki aszerint osztályozta, ahol a nemzetért, a nemzet egyeteméért mit tudott tenni. Mert mi együtt éltünk azzal a székely néppel, amely székely nép között jobbggyáság nem volt soha, amely személy szerint nemes volt az utolsó emberig és amellyel együtt éltünk és ezer év küzdelmeit együtt vívtuk meg.

— Ha tehát képviselőtársaim a nép szeretetére hivatkoznak, igazuk van, helyesen teszik. De mi a nép szeretetét nem a Marx tanításából, hanem az anyatejjel szituk magunkba. Én azt tartom, hogy az igazi népszerűtet nem abból áll, hogy a nép alacsony indulatainak hizelegjünk, vagy a nép alacsony, vagy esetleg primitív indulatainak hizelegve, ezen a réven akarunk emelkedni, hanem abból, hogy nehéz napokban megosztjuk a fekete kenyeret a néppel, de meg is mondjuk az igazat a nép szemébe akkor is, amikor annak talán nem kellemes, de a nemzet egyetemének javára szolgál.

A miniszterelnök befejező szavaira viharos éljenzés és taps zugott fel a képviselők soraiban.

A belügyminiszter felszólalása.

A Ház ezután a harmadik szakaszt eredeti alakjában fogadta el, majd áttért a negyedik szakasz tárgyalására.

Az április hó 12-iki, pénteki ülésen több kívánság hangzott el egyes társadalmi osztályoknak a törvényhatósági bizottsági tagok sorában való képviselete érdekében. Scitovszky Béla belügyminiszter hozzájárult a tanítók képviseletéhez, még pedig oly módon, hogy ahol vármegyei tanítóegyesület van, annak vezetője bejusson szakszerűség címén a törvényhatóságba; ugyanígy hozzájárult a Vitézi Szék és a közjegyzők képviseletéhez. Ezután áttértek az ötödik szakasz tárgyalására, mely az örökös tagságról intézkedik.

A képviselőház április hó 13-án, szombaton és április hó 15-én, hétfőn nem tartott ülést.

Petroleum-kályha égés közben is hor-
biztos, füstcső nélkül, csodás meleget ad, legolcsóbb
tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.
Petroleum-gyorstűzők. — Viharlompák.
Karbid. — **Acetylénégők és összes**
kellékek.

Tudja azt már minden teve, olcsó husnak hig a leve
Mí tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb maradj mindig Schvarcz
Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-ut 53.
(Alapítva: 1884.)
(Cégtulajdonos: Müszaki Unió R.-T.)

Interpellációk a szén és vas drágaságáról.

A képviselőház április hó 10-iki, szerdai ülésén Sándor Pál képviselő két Interpellációt mondott el. Az egyikben azt bizonyította, hogy a hazai szén ára százszázalékkal drágább, mint békeben, az államvasutak pedig harminc százalékkal olcsóbban kapják a külföldi szenet, mint békeben. A második Interpellációban megállapította, hogy a mezőgazdák a vasérc-cikkeket mintegy ötven százalékkal drágábban kénytelenek vásárolni, mint külföldön lehetne. E visszásságok miatt a kartelek ellen való hatásos védelmet sürgette.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a kartelek ellenőrzését szükségesnek tartja és a kormány ebből kifolyóan törvényjavaslatot készít elő. Nyomatékosan figyelmezteti azonban az egész magyar közvélményt, hogy amikor intézkedéseket terveznek, ezek semmi tekintetben sem irányulnak, vagy nem akarnak sem a tőke, sem vállalatellenes irányzatot támogatni, mert a mi közgazdasági érdekeink hátrányba nem juthatnak a külföld érdekeivel és a külföld termelésével szemben. Miután meg van győződve arról, hogy a magyar közgazdasági élet vezető tényezőinek túlnyomó nagy többsége a maga részéről is elléli azokat a visszaéléseket, amelyeket egyik és másik téren meg lehet állapítani, igenis az összes vezető gazdasági tényezőkkel karöltve és egyetértésben kívánja ezt a kérdést a megoldás felé vinni.

Mihályffy Vilmos Mohács képviselője.

Április 7-én, vasárnap, Mohácson a város közgyűlési termében, nagyszámu választópolgár jelenlétében adta át Visy Pál táblabíró, választási elnök, Mihályffy Vilmos dr. államtitkárnak, a kerület megválasztott képviselőjének mandátumát. Mihályffy Vilmos azt hangoztatta, hogy az egyhangú választás elsősorban annak a politikának a következménye, amelyet Bethlen István gróf vitt átadatra és amely külföldön is tiszteletet vívott ki.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Véres kommunista tüntetés Temesvárott.

Az elmúlt héten, az oláh megszállás alatt lévő Temesvárott, a kommunista érzelmű munkások véres tüntetést rendeztek azért, mert a hatóságok nem engedték meg, hogy Fónagy János kommunistavezér holttestét a Munkás-otthonból tessék el. A rendőrség utasítást adott a Munkás-otthonban felravatalozott holttestnek a halottasházba való szállítására, mire a munkások mintegy négy-száz főnyi csoportja védelmi állásban helyezkedett el az épület előtt és megtagadta a holttest kiadását. Erre az épület elé vonult a város egész csendőrsége és egy század katonaság, amely harcserű állásban helyezkedett el az épület előtt. Mikor a rendőrség egy osztaga be akart hatolni a Munkás-otthonba, a kapu alatt a munkások lövöldözni kezdtek. A rendőrök és katonák erre szintén fegyvereket használtak és általános lövöldözés kezdődött, amelynek során mindkét részről több súlyos sebesülés történt. Mintegy 250 kommunistát fogtak el, akik közül 62 embert kihallgatásuk után őrizetbe vettek.

Május végére halasztották a magyar-román optánstárgyalásokat.

A magyar-román optánstárgyalásra Bécsben összeült bizottságok munkájukat április hó 4-től 12-ig számos ülésen folytatták. A kérdés egészének beható megvitatása után a küldöttségek szükségesnek tartották, hogy kormá-

A 13 ARADI VÉRTANU pörének és kivégzésének hiteles történetét befejezte a

8 ÓRAIÚJSÁG

A megrázó előszózatot most újabb eredeti történelmi akták váltják fel, ugyancsak eddigi ismeretlen részletekkel: az aradi rémnapok újabban megtalált dokumentumai, Ormai-Auffenberg Norbert és Kazinczy Lajos — Kazinczy Ferenc fiának — rögzítőfény hadbírósi tárgyalása és statáriális kivégzése.

Ezek közlése után

KOSSUTH LAJOS

felségsértési pörének és halálra ítélésének hiteles történetét közli

8 ÓRAIÚJSÁG

nyaikkal újabb érintkezést keresnek és e célból a tanácskozásokat közös megegyezéssel elnapolták. A tárgyalásokat május hó 29-én Bécsben folytatják.

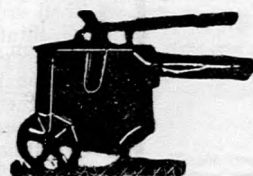
A szovjet keze messzire elér.

Egész Angliában rendkívüli megdöbbenést keltett az a bombamerénylet, amelyet az indiai parlament new-delhi épületében követek el indiai kommunisták, akik két bombát vetettek az elnöki emelvény felé és Schuster elnököt megsebesítették. A merénylet mögött, amely szerencsére nem járt súlyosabb következményekkel, egyértelműleg orosz kommunisták kezét sejtik. Két merénylőt gyilkosság kísérlete címén tartóztattak le. Mindketten közmertle forradalmárok és egyikük öccse egy hírhedt kommunista uszító. A merénylet mögött ezek szerint egy messze elágazó kommunista összeküvés lappang, amelynek célja az angolok indiai uralmának megdöntése és a kommunizmus bevezetése Angol-Indiába.

Gurul a vörös rubel . . .

Kinos és nyugtalanító eset foglalkoztatja a londoni rendőrséget. Kiderült ugyanis, hogy a londoni rendőrfőkapitányságnak három tisztviselője, értékes külügyi titkokat, híreket drúlt el — természetesen jó pénzért — az orosz szovjet Angliában dolgozó ügynökeinek. Több titkosrendőr ellen merült fel a gyanu ilyen irányban s a rendőrfőnökség a lefolytatott házi vizsgálat után három rendőrtisztet felfüggesztett állásától. A botrány nemzetközi bizonyodalmakkal is fenyeget, annál is inkább, mert a szálak elvezetnek a londoni orosz követséghez is.

**Lokomobil, fecskendő,
kötszerládák, szárny-
szivattyúk, főmlők,
csövek, armaturák, minden
üzemszükségleti cikk**

Vermorel-permetezők
eredeti francia és hazai gyártmány,
rézgálic, raffia, kénpor
Schvarcz József és Tsa
Budapest, Vilmos császár-ut 53.
Alapítva 1884. (Cégtulajdonos: Műszaki Unio rt.)

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

E heti ajándékfüzetünk.

E héten olvasóink Szilávik Endre m. kir. kertészeti főintézőnek rádióelőadását kapják meg füzetalakban, melyet

A gyümölcsfák terméketlenségének okairól és az ellenük való védekezésről

cimmel tartott meg. Tekintettel arra, hogy olvasóink sürin fordulnak hozzánk ilyen irányú kérdésekkel, kérjük, tanulmányozzák át gondosan a jeles szerző kitünő könyveeskéjét.

A kései kitavaszkodás és növénytermesztésünk.

Irta: Villax Ödön.

Az ideai szokatlanul hideg tél és késői kitavaszkodás, mikor március végén, április elején alig-alig egy-két gazdaságban kezdődhetett csak a tavaszi munkálat, erős nyomokat hagy növénytermesztésünkben. A korán tavasszal vetendő növények legtöbbjénél jó termésre nem igen számíthatunk. Hisz a tenyészet csaknem egy hónap-pal rövidült meg.

Ebben az évben áprilisban kell elvégeznünk mindent. Egy hónap alatt, amikor máskor két és félhónapi időnk volt. Ez természetszerű, hogy munkatorlódást okoz és mégsem végezhetjük el munkánkat úgy és nem számíthatunk olyan termésre, legalább is a tavaszi kalászosokból, mint más esztendőben. Keressük e bajnak is a jó oldalát és lássuk csak milyen tanulságot vonhatunk le ebből?

Ha őszi vetéseinket nézzük, csakhamar tapasztaljuk, hogy azok — noha igen kemény és hosszantartó volt a tél — kevés kivétellel igen jól átteleltek. Helyel-közzel mutatkozik, főként az ősszel bujábban fejlődött rozsokban, egy kis sárgulás, hönymás. De aki figyelemmel kísérte az utóbbi melegebb időben pár héten át az őszi fejlődését, az csakhamar tapasztalhatta, hogy azokon a kemény tél okozta sanyarúság már alig-alig látszik, fejlődésük erőteljesen, üdén megindult, sőt a rozs maholnap már szára is indul. Elég jól fejlődik az utóbbi időszakban a buza is, teljesen besűrűsödött s a talajt a sorok között már alig lehet látni. Még talán az őszi árpán s néhol a repcén mutatkoznak a tél nyomai, de azért e növények is rövidesen erőre kapnak.

Őszi vetéseinknek aránylag e jó áttelelése bizonyítja

a legfényesebben, hogy milyen nagy jelentősége van az őszi kénél nagyobb arányú termesztésének. Annak a gazdának, ki vetett az ősszel elegendő búzát, rozsot, árpát, búkkönyt stb., most nem fáj a feje s nem nagyon töpreng azon, vajjon érdemes lesz-e neki tavaszi kalászos termesztése? Ezért, ha a vetésre jó idő jár ősszel s van kellően elmunkált földünk, legjobban, ha minél több őszi vetünk. Ha az őszi nem sikerül, még mindig megismételhetjük a vetést tavasszal. Legfeljebb a vetőmag megy kárba, de ez még mindig kisebb hiba, mintha a tavaszi vetés megkésésével jó termésünket kockáztatjuk. Mert hiába nemes mag, hiába mütrágya, négy-hat héttel meg rövidített tenyészidőt idén alig bírnak behozni. Ebből az okból a tavasszal korán vetendő növényeket, mint árpát, zabot, mákot, stb., a legtöbb esetben csak olyan mértékben érdemes termesztünk, amilyen mértékben arra okvetlenül szükségünk lesz, nehogy a piacon kelljen azokat megvásárolni. Ilyen mértékben e korai növényeket termesztési azért is megokolt, mert azok ára helyi viszonylatban valószínűleg elég drága lesz.

Annyi zabot és árpát termesztünk, mint amennyit más évszaktokban szoktunk, nem volna gazdaságos. Julius közepe táján, az akkortájt megjövő nagy melegekre a növények mindenhogy beérnek s valószínűleg sok lesz a kényszererett, szorult szem. Előreláthatóan még a zab fogja e későbbi vetést a legkevesebb megsínyleni, nemcsak azért, mert ez kevésbé igényes, de e növény inkább képes arra, hogy tenyészidejét sokszor a nagy melegek dacára is valamivel meghosszabbíthassa. De azért, ha az idő még engedi és közelben van nemesítő telep, nem fog ártani, ha e növényekből valamely rövidebb tenyészidejű, nemesített fajtát szerzünk be. Akár nemesített, akár pedig a régi gazdasági fajtát természetű, mindenhogyan ajánlatos lesz katasztrális holdanként 150—200 kilogramm foszfor-savtrágyát a növények alá vetés előtt elszórni, mellyel a fejlődést nagy fokban siettetjük.

A leghelyesebben azonban mégis akkor járunk el, ha tavaszi kalászosaink vetésterületét csökkentjük és ehelyett nagyobb mértékben inkább olyan növényeket termesztünk, amelyeknek vetési idejével még nem késtünk meg. Ilyen növény elsősorban a kukorica, azután pedig a burgonya.

Tavalyi kukoricatermésünk gyenge volt. Előreláthatóan az ideai árpa sem fog valami nagyon jól fizetni. Ezért a kukorica az idén valószínűleg igen keresett cikk lesz. Kisebb arányokban még a korai keményszemű kukoricák termesztése is idén igen kifizetődő lehet, melyet már sokszor szeptember havában morszoltan hozhatunk a piacra. De ennek termesztése saját takarmányzükségletünk fedezése céljából is ajánlatos. Nagyobb arányokban igen korai kukoricák termesztését azonban mégsem ajánlanám. A későbbi érésű fajták sokkal bőtermőbbek s nem valószínű, hogy a korai fajtáknak annnyival jobb lenne az áruk, mint a későbbieknek.

A zabosbúkköny, mint tudjuk, egyike a legdrágább takarmányunknak. Legdrágább pedig azért, mert igen keveset terem. Bár nem szabad megfelekednünk arról sem, hogy e növényvel földünket gazdagítjuk. Mégis, ha megdolgozunk, hogy ennek a keveset termő növénynek vetési idejével is csaknem egy hónapot késtünk, úgy igyekezzünk ezt idén más, rövidebb tenyészidejű növényvel pótolni. Ilyen növénynek kínálkozik elsősorban a csalamádé, továbbá a szudáni fű is. Kölest és mohart főterménynek nem mindig érdemes vetni.

De tavaszi kalászosaink egy része helyett a kukoricán kívül érdemes lehet burgonyát is termesztünk. E növénytől, mint ismeretes, még április végén, május elején történő vetéskor is nagy termésre várhatunk. Idén a burgonyának is jó ára volt. A Krüger takarmányburgonyáért a termelőnél 12—13 pengős árat is el lehetett érni. A pesti kereskedéseken pedig a rossz, fagyos, kevert Wohltmannért 20—30 filléres árat is elkértek. Nem valószínű, hogy idén, még ha rekordtermés is volna bur-

A Friedler-féle szabadalmazott

**„GAMMA“
hajnövesztő**

egyszersmind a hajhullás, korpásodás,
hajmolyosodás legfőkétebb gyógszere.

**„GAMMA“
hajszappan**

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a leirakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.
**Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORIUM**

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464—71

FELTÖRÉSE

fagyástól megkínzott lábait
azonnal rendezze az

Szent Rókus lábsósfürdő

Elegendő, ha egy evőkanál Rókus-lábsót felold egy lavór meleg lábvízben és áztatja lábait vagy tíz percig. Ezen idő múlva a lábai valósággal ujjaszültek. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Főraktár:

Szent Rókusgyógyszertár,
Budapest, VII, Rákóczi-ut 70.

gonyából, a tavalyi árak lényegesen csökkennének. Hisz burgonyánk iránt a külföld, főleg Görög- és Olaszországot, de Egyiptomot is, igen érdeklődik. Nagyobb arányu burgonyatermesztésre az *Ella*, vagy a sárgáshusu burgonyák közül a *Száznapos* ajánlható. Burgonyatermesztésre kevésbé alkalmas helyeken a *Wohltmann* a legbiztosabban termő.

A takarmányrépa vetésterületét nagyobb mértékben megnövelni nem volna gazdaságos. E növény, mint tudjuk, csak kevés helyen képezi a kereskedelem tárgyát. Ezért ebből csak annyit érdemes termeszteni, amennyi saját állataink takarmányozására szükséges.

Nem lehetetlen, hogy idén, éppen a vetési időnek ilyen nagy mértékű eltolódása miatt, ügynökök keresik fel a gazdát, hogy velük termelési szerződést kössenek olajos növény, kerti vetemények, virágmagvak, borsó stb., magtermesztésére. Korántsem mondom, hogy a gazdák ilyenek elől teljesen zárkózzanak el, de attól óvakodjanak, hogy ilyen, eddig általuk még nem termesztett növény nagyobb arányu termesztésére lekössék magukat. Végezzünk előbb kicsiben kísérletet s csak e kísérlet kedvező eredménye alapján térjünk át ezeknek nagyban való termesztésére.

Az őszi vetések feljavítása. Őszi vetéseinket gyakran érthetik a tél folyamán olyan károsodások, melyek miatt a gazda sokszor kénytelen lesz az ősziakat kiszántani. Az őszi vetések kiszántására azt tartja a régi közmondás: aludjunk rá egyet. Ennek a közmondásnak a legtöbb esetben igazsága is van. Nem szabad a kiszántást elsielni. Sok módszer kínálkozik a feljavításra. Ne hagyjuk tehát veszendőbe menni eddigi munkálatainkat és a vetőmagot, hanem kísérletük meg a feljavítást. Ha ez nem vezet a kívánt eredményre, még mindig lesz időnk a kiszántásra és valamelyik későbbi növény vetésére. Az őszi vetések feljavítására szolgálhat a boronának vagy a hengernek céltudatos alkalmazása, továbbá a fejtárgyázás. A hengert a növények felfagyásakor vagy akkor alkalmazzuk, ha tél folyamán talajunk tulságosan fellazult. Ha ellenben a téli csapadék a földet erősen összszelapolta és emiatt gyengébb a fejlődés, akkor fogast kell használnunk. Mindkét talajmívelő eszközzel csak száraz talajra menjünk és ajánlatos az is, különösen a fogasláskor, hogy az idő boros legyen. Ha azonban a gyenge fejlődésnek a lassu kítavasodás az oka, amikor is a talaj nitrogénkészletéből nem alakult át annyi salétrom, mint amennyi növényeink kielégítő fejlődéséhez kellene, akkor az említett talajmívelő eszközökkel célt nem igen érünk. Ebben az esetben fejtárgyázásra lesz szükség. Ebből a célból száraz időben 20—30 kg. csillalsalétrom kiszórása lehet megkövölt. A fejtárgyázásnál azonban mindig ajánlatos lesz katasztrális holdanként 150—200 kg. szuperfoszfátot is adni. Ha azonban a gyenge fejlődésnek a talaj nagyobb mértékű soványasága az oka, akkor a fejtárgyázás többször árthat, mint amennyit használ. Az ilyen földet előbb alaposan át kell állótrágyázni. (V.)

Milyen burgonyafajtát termesszünk? Ha szétnézzünk burgonyatermesztő gazdaságainkban, a legtöbb helyen a vörös *Wohltmann* láthatjuk. Ez az a burgonya, amely hazánk minden részén a legbiztosabban termeszthető és amelyet a legnagyobb termést várhatjuk. Sajnos, ez csak fehérsusu takarmányburgonya. Kevésbé exportképes s vele a kényesebb ízű közönség igényeit nem elégíthetjük ki. A *Wohltmann*hoz hasonló jó, de

nem olyan eiterjedt a *Krüger* is, mely — mint tudjuk — ugyan csak fehérsusu takarmányburgonya. Szép sárga héja és jó szállíthatósága miatt ezt a burgonyát sokszor sikerül külföldi piacokon is elhelyezni. A korai *Róza*, mely igen kelendő és nagyon ízletes fajta, az utóbbi években nagyon leromlott. Nagyban való termesztésre legjobban ma az *Ella* ajánlható. E szép sárga héjú és fehérsusu, de igen ízletes és jól szállítható étkezési burgonya iránt a külföld is, főleg *Olaszország*, igen érdeklődik. Sárgahusu burgonyákkal nem igen bővelkedünk. A legértékesebbet, a *kiflit*, *Eszényi Jenő* (Tornyospálca, Szabolcs vm.), a korai sárgahusu *Száznapost*, továbbá a középkorai *Kisasszonyapít és Szentmihálynapit* a *Mikospusztai Uradalom* (Vas m.) nemesíti. (V.)

Apró jó tanácsok.

Nemesített rózsaburgonyával szép terméseredményt ért el *Iványi Béla*, lapunk régi olvasója. Irja, hogy földjének felét régi, másik felét nemesített rózsaburgonyával ültette be. A régi magból termett husz mázsa, melyet mázsánként 12 pengővel tudott értékesíteni, a nemesítettből pedig ugyanakkora földterületen huszonné mázsa, melynek mázsájáért 28 pengő kapott. A nemesített burgonya tehát 460 pengővel nagyobb jövedelmet biztosított!

A tejért több pénzt kapunk, ha egész évben egyenletes mennyiségben termeljük. Falvainkban rendszerint tavasszal friss fejs minden tehén, mikor is sok a tej, de nincs ára. Viszont a tél elején minden tehén el van már apadva, pedig ilyenkor keresik a tejet és nagy áron fizetik. A kézből való hágatás utján osszuk be teheneink borjázását úgy, hogy minden évszakban legyen egy-egy friss fejs tehénük.

A vaj kiválása köpülés közben késik vagy elmarad, ha a köpült tejszín hőmérséklete nem 13—15 fok, hanem jóval melegebb vagy hidegebb. Késik a vaj kiválása akkor is, ha öregfejs tehén tejéről szedték le a tejszínt s végre akkor, ha az alomról bizonyos szappanosító baktériumok jutottak a tejszínbe, melyeknek hatására erősen habzik a tejszín, de belőle vajzemesék nem válnak ki.

A rügylikasztó bogár okozza azt, ha a körtefa termőrigyvel nem fakadnak ki, hanem elszáradnak. Az ilyen rügyekbe egy apró ormányos bogár még az ősszel egy-egy petét rakott, melyből tavasszal kukac képződik. Ez a kukac rombolja szét a rügyet. Irtani így lehet: Ősszel és májusban két-három naponként a fa alá lepedőt terítünk, azután a fát óvatosan megrázzuk s a lehulló apró ormányos bogarakat megöljük.

Pajzstetvek elősködnek sok leanderet és egyéb szobanövényen. Irtásuk így történhetik: A növényeket állott, kissé langyos vízzel megpermetezzük. Majd a közismert rovarporral befúvatjuk, hogy ez egyenletesen beborítsa úgy a levelek színét, mint fonákját s eléggé bejusson a hónaljakba is. Egy-két nap múlva a beporozott növényeket állott vízzel lemossuk.

Európa legjobban tejelő tehene ezidőszert bizonyára *Döry Frigyes* paradicsompusztai tenyészetének *Ruca* nevű pirostarka tehene, mely a múlt évben 14.349 liter tejet adott 3.85 százalékos zsírtartalommal. Így megdöntötte a híres martonvásári *Augusztia* rekordját is, mely tudvalegleg 12.707 liter tejet adott egy év alatt.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Elfogyott a kedvezményes méhetető cukor.

Az inséges méhcsaládok tavaszi etetésére a pénzügyminiszter kedvezményes áru etetőcukrot utalt ki. A méhészek az utóbbi napokban sűrűn fordultak az *Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez* és kedvezményes áru etetőcukrot kértek. Az egyesület az utóbbi napokban már nem tudott kedvezményes áru cukrot adni, mert a *kiutalt mennyiség már elfogyott*.

Megnyílt a falusi nőket oktató gazdasági tanfolyam Kisújszálláson.

A falusi nők gazdasági irányú oktatásával foglalkozó tanfolyamok felállítását a gazdatársadalom már régen sürgeti. A földművelésügyi minisztérium a háború alatt megsemmisült felszerelési tárgyakat ismét beszerezte és a tanfolyamok tartását elrendelte. Az első ilyen típusú háztartási gazdasági tanfolyam az elmúlt héten nyílt meg *Kisújszálláson*, az ottani MANSZ székházában. Az ünnepies megnyitáson résztvett a helybeli társadalom teljes számban, élén *Koncz Imréné dr.-néval*, aki a MANSZ-csoport elnöke és aki rendkívül sokat buzgólkodott a tanfolyam megszervezése körül. Az ünnepies megnyitáson *Wolter Sarolta* és *Gamma Adrien* gazdasági tanárnők ismertették a tanfolyam jelentőségét és céljait. A tanfolyamnak a város minden társadalmi rétegéből összesen huszonhét hallgatója van.

Buzatermelési versenyt hirdet a debreceni mezőgazdasági kamara.

A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* (Debrecen) eddig még minden évben hirdetett kerületének valamely nevezetes terményére vonatkozólag *termelési versenyt*, hogy a termelési helyzet megállapítsa, a kiválóságokat elterjessze és a termelési hibákat kiküszöbölje. Nemrég átvitte e termelési versenyeket az állattenyésztés terére is: *tejtermelési versenyt*, továbbá: *gyapjuhozam versenyt* is rendezett. Minden ilyen termelési versenyt kiválóan figyelmet érdemlő sikert ért el. Ez évre *buzatermelési versenyt* hirdet a kamara, kerülete minden gazdáját, nagy- és kisgazdákat meghíván ez országos érdekből is fontos termelési versenyre. A buzatermelési versenyre a jelentkezés határideje: *május 15.* Hirdetményt és jelentkezési ívet készséggel küld a kamara hivatala (Debrecen, Hunyadi-utca 5. szám). A részvétel díjtalan.

Megalakult az Alsódunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége.

Az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* folyó évi április hó 6-án hívta össze Kaposvárra Baranya-, Somogy-, Tolna- és Zalavármegyék szarvasmarhatenyésztő egyesületeit, hogy közös cél és egységes irányítás mellett működő szövetségbe tömörítse őket. *Hojos Miksa* gróf elnöki megnyitóját után *Mesterovich Iván* országos tejjgazdasági miniszteri megbízott részletesen ismertette a törzskönyvezés és az okseriellen takarékos takarmányozás előnyeit és vázolta a földművelésügyi kormányzat ma már országosan kiépített szervezési politikáját, majd felhívta a vármegyéket a szövetséghez való csatlakozásra. Ez a csatlakozás *Somogy- és Zalavármegyék részéről azonnal meg is történt*, míg *Baranya- és Tolnavármegyék csatlakozásukat csak később kívánják bejelenteni*. A közgyűlés az *Alsódunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetségének* megalakulását határozatilag kimondotta és elnöké herceg *Montenuovo Sándor* németboly-fürgei nagybirtokost, társelnökké a mezőgazdasági kamara mindenkor elnökét, ezuttal tehát *Hojos Miksa* grófit, ügyvezető alelnökké pedig a szövetség székhelyén, Kaposváron lakó *Brokess Rezső* somogyvármegyei m. kir. gazd. főfelügyelőt választotta meg.

Uj kerékpárok 125, 140 és 160 pengő. Friss külső 6.80, 8.—, 8.80, 11.— és 13.20 pengő. Belső 2.40, 2.80, 3.20 és 3.60 pengő. Uj lánc 3.60, 4.— és 4.40 pengő. Pedálók párja 3.20, 3.60 és 4.— pengő stb.

Kérje 1100 képes ingyen árjegyzékünket.

LÁNG IMRE műszerész-mester,
Budapest, Teréz-körút 3. szám.

Egyidőben lejáró éves szerződéseikkel, fix áron adják el a tejet a gazdák.

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* tejjgazdasági bizottsága az elmúlt héten ülést tartott. Az értekezlet megállapította, hogy a husvétii ünnepek alkalmából, ebben a szokatlan időpontban, a *tejáraknak leszállítása erőltetett volt*. Különösen kifogásolta az értekezlet az árleszállítás keresztülvitelének módját, amely márl-holnapra történt meg anélkül, hogy erre vonatkozólag az érdekelt gazdaközönsséggel előzetesen megfelelő tárgyalás folyt volna. Ezenkívül az értekezleten súlyos észrevételek hangzottak el a budapesti piacon tapasztalható rendezetlen állapotok miatt. Az értekezleten kialakult nézet szerint az árleszállítás előtt elsősorban a budapesti piac rendezését kellett volna megkísérelni, valamint a jövőre nézve is ezt tartja a legfontosabb feladatának. A tejtermelés helyzetének a budapesti piac szeszélyes alakulásától való függetlenítése érdekében az értekezlet kívánatosnak mondta ki, hogy a *jövőre nézve a gazdák fixárakon adják el a tejet és úgy ennek, valamint a termelői érdekeknek minden irányban való megvédése érdekében ellátandó szervezkedést indítsanak meg*. Az értekezletet folytatják.

A magyar gazdaesereifjak elutaztak Németországba.

A *Magyar Gazdaszövetség* VI. évi magyar-német gazdaifjúsági csereakciójának első csoportja április hó 11-én, csütörtökön este utazott el Budapestről Németországba. A Gazdaszövetségben rendezett bucsünnepélyen *Idődy Béla* országgyűlési képviselő, a Magyar Gazdaszövetség ügyvezető-alelnöke üdvözölte a Németországba távozó gazdaifjakat, akik a berlini gyorsvonattal *Tölgyes István dr.* gazdasági tanácsos, a Gazdaszövetség titkárnak vezetésével utaztak el *Drezda, Lipsee, Halle és Berlin* környékére. A magyar gazdaifjak október hó végéig maradnak Németországban, ahol gazdacsaládoknál nyerne elhelyezést. A magyar ifjak helyére, cserébe jövő német gazdaifjak a jövő hét közepén érkeznek Magyarországra.

Ki vándorolhat ki Argentínába? Több napilapban közlemény jelent meg arról, hogy az argentinai kormány vasutépítési célokra többször magyar munkást akar kivinni Argentínába. Az állami munkaközvetítő iroda jelentése szerint Argentínába csak olyan munkás mehet vasuti munkára, aki a *hajókölttséget, amely 750 pengő, előre befizeti*. A hajózási költségen kívül Budapesttől Genováig a vasuti költséget is meg kell az illetőnek fizetnie. A munkára a belügyminisztérium kivándorlási osztályánál kell jelentkezni. Az első csoport létszáma már betelt, úgy, hogy csak egy-két hónap múlva megy a második munkáscsapat, amely *ötven vagy legfeljebb száztagból áll*. A kivándorlásra egyelőre, még jelentkezést sem fogad el a belügyminisztérium.

A „Cigány Panna” előadása Orosztonyan. Az *Orosztonyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület* működvelő gárdája Husvét első és második napján igen nagy sikerrel adta elő *Almási Tihamér* gyönyörű népszínművét, a *Cigány Pannát*. A betanítás fáradtágitos és nehéz munkáját teljes hozzáértéssel és lelkes buzgósággal *Vigh Sándor* tanító, tűzoltóparancsnok végezte. A működvelő gárda most jubilált, mert az egyesület öt éves fennállása óta ez volt a tizedik betanult darabja s a huszonötödik előadása. A tehetséges gárda névsora a következők: *Márfy József, Domina János, Szabó Lajos, Márfy István, Márfy Mariska, Virág Anus, Kőhordó Kálmán, Horváth Ferenc, Dormán István, Molnár Zsigmond, Dolgos Flórián, Hompó József, Varga Margit, Kis Mariska, Kocsis József, Varga Róza, Pölcz Margit, Kis Zsigmond, Németh Margit, Schmidt János, Gosztonyi József, Pölcz László, Kis István, Domina Jancsi és Kis Peti*. Husvét-hétfőn az előadás után jól sikerült táncmulatság zajlott le az *Aspérján-féle* vendéglőben.

Vak gyermekek ingyenes felvétele a vakok intézetébe. A *Vakok József Nádor királyi hercegről* nevezett *Országos Intézeténél* több ingyenes alapítványi hely üresedett meg. A megüresedett helyekre négy évtől tizenéveséig korig minden világtalan gyermek pályázhat. A felvételi kérvényhez szükséges nyomtatványokat az igazgatóság ingyen megküldi az érdeklődőknek. Az intézet csökkentlátású gyermekeket is felvesz, ezek azonban közelebb magukat az intézeti orvossal előzetesen megvizsgáltatni.

Bethlen István gróf.

1921. évi április hó 11-én nevezte ki Horthy Miklós kormányzó miniszterelnökké Bethlen István grófot. A miniszterelnök tehát most töltötte be kormányelnöki működésének nyolcadik esztendőjét. Az évforduló napja teljes csendben mult el, Bethlen István gróf ugyanis erre az egyetlen napra eltávozott a fővárosból, mert nem akarta, hogy — ünnepeljék. Az események krónikásának azonban meg kell állani egy rövid pilanatra a jubileum előtt. Meg kell állani és sebtibe fel kell jegyezni, hogy Bethlen István gróf Európa legrégebbi miniszterelnöke, akire a sors olyan rendkívüli feladatok megoldását mérte, amilyen feladatok külön-külön fel szokták emésztetni egy-egy államférfiu alkotóerejét. Hogy csak a legnagyobbakat említsük: a belső rend megteremtése, a soproni népszavazás, a pénz becsületének helyreállítása, az állam pénzügyi helyzetének megszilárdítása, az alkotmányreform, a magyar-olasz barátsági szerződés, a földreform pénzügyi megoldása és nyolc esztendő alatt mennyi más részletalkotás! Ha tehát ezeket a rendkívüli feladatokat egyetlen ember cselekvő ereje oldotta meg, akkor ezt a kivételes embert a sors rendkívüli képességekkel is felruházta. Kimagasló tehetség, páratlan erély, csodaszámba illő munkabíráis és rajongó hit ennek a megcsónkított, drága, magyar hazának jobsorsában: ime ezek Bethlen István gróf legfőbb értékei. Bennük kell keresni nagyszerű sikereinek magyarázatát és velük kell megfejteni mélyesen igaz népszerűségének titkát. És hogy a nyolc esztendő tetel-leket sorvasztó, emberfeletti munkájában sem fáradt el és cselekvőerőjének ma is teljében van, nagyszerűen igazolja az a hatalmas beszéd, melyet az elmúlt héten mondott el a képviselőházban. Ez a beszéd gyönyörű hitvallás volt a nép szeretete mellett és becsületes fogadalom a népért való munkára. A falu magyar népe nyugodtan végezheti termelő munkáját, sorsát jó kéz irányítja.

„Egyesült erővel Nagymagyarorszáért!” Ezt a gyönyörű jelszót himezték a Faluszövetség nagyecsedí fiókjának folyó hó 14-én felavatott zászlójára. Pedig a Faluszövetség nagyecsedí tagjai nagobbbrészt földnélküli szegény munkások, a munkanélküliség keserű kenyerének sorsosai. Csak kis részüknek van pár hold földje a lecsapott ecsedí lapon. De mint Rákóczi kemény kurucainak iváékáiban törhetetlenül él e hazához való ragaszkodás s a hazai rög megható szeretete, az mely rögnök megnagyobbításáért, Nagymagyarorszáért életüket és véruket is készek áldozni, ha a Beszékdek felől ismét harca hívja őket a kuruc tárogató. Mig ez az idő el nem jön, addig munkabírással és munkakészséggel művelik a hazai földet s csak az az egy kívánságuk van, amit a zászlószentelés szent ünnepén szónokuk tolmácsolt, hogy munkát kapjanak, mert ők a becsületes munka révén akarnak megélni s abból akarják fenntartani nagyszánu családjaikat. Mert arról is nevezetes ez a község, hogy a lakosság 20 százaléka iskolaköteles gyermek. A községnek 5203 lakosa van s ebből 1040 a tanköteles. A zászlóavatási ünnepély meghatóan szép volt, mert minden szívben a hazaszeretet legszentebb lángja lobogott. Az ünnepély a templomban kezdődött s utána a község apraja-nagyja a Templom-téren gyülekezett, ahol az ünnepély azonnal kezdetét vette. Megjelentek: Berei József és Bíró Gyula ref. lelkészek, Báthory György főjegyző, Papp Ignác iskolaigazgató, Fehér István elnök, Molnár Károly alelnök stb. A Faluszövetség központját Nagy Sándor igazgató és Wieser Béla fogalmazó képviselték. A Himnusz elhangzása után Fehér István elnök mondott megnyitót, az ünnepi beszédet Bíró Gyula ref. tiszteletes tartotta, a Faluszövetség részéről pedig Nagy Sándor igazgató tartott hosszabb beszédet. Az ünnepély lelkes hangulatát nagyban emelték a helyi dalárdának hazafias énekszámai és az iskolás gyermekek szavalatai.

Harmincmillió dollárt örökölt egy trencsényi szegényember. Felvidéki jelentés szerint a trencsényi szegényházban élő kilencvennégy éves Buch Károlyt a napokban váratlan szerencse érte. Egy berlini ügyvéd kereste fel a szegényházban élő embert és közölte vele, hogy Amerikába vándorolt bátyja harmincmillió dollárt hagyott rá. A berlini ügyvéd vállalta az örökség megszerz-

sét és az összes költségeket előlegezte Buch Károlynak. Buch kijelentette, hogy nincsen szüksége az örökségre s a tömérédek pénzt fiainak adja és nagyobb alapítványt tesz a trencsényi szegényház számára.

Huszpengő jutalom a megtalált léggömbért. A Meteorológiai Intézet közli, hogy április hó 15-től 20-ig a felsőbb légrétegek kutatására műszeres ballonfelszállásokat rendez. A vesszőfonatu kosárban elhelyezett műszert gázszalag töltött gummigömb viszi fel a magasba. Ennek elpukkanása után ejtőernyő segítségével ér földet. Az Intézet kéri a megtalálót, hogy sürgönyileg küldjön értesítést pontos címével, „Meteor Buda“ jelzéssel. Az intézet erre a műszer elszállításához szükséges látát és részletes utasítást küld. A megtaláló, ha sértetlenül beszolgáltatja a műszert, husz pengő jutalomban részesül és az összes költségeit megtérítik. A műszer hatósági védelem alatt áll. Tilos a műszerkosár felbontása és a műszerhez való hozzányulás, mert ez, ha nem rongálási szándékból is történik, veszélyezteti a műszerszolgáltató adatok használatosságát és így a jutalom elvesztését s büntetést von maga után.

Visszaélnék a Revíziós Liga nevével. Egyes lelkiismeretlen ügynökök különféle címen adományokat gyűjtöttek vidéken a Revíziós Liga számára, az adományokat azonban saját céljaikra használták fel. Bezegeh-Huszogh Miklós dr. budapesti rendőrfőkapitány mult héten egyik napiparancsában közölte a belügyminiszternek a Revíziós Liga nevével való visszaélések ellen irányuló rendelkezését. A főkapitány nyomatképesan felhívta parancsában az összes rendőrhatalóságokat, hogy a visszaélések elkövetőit: kísérvék figyelemmel és a visszaélések elkövetői ellen engedelem nélküli adománygyűjtés címén indítsák meg az eljárás.

Halálra ítélték a kiskunhalasi apagyilkost. Bor-Réz Sándor kiskunhalasi gazdalegény két évvel ezelőtt meggyilkolta édesapját. A legény sokáig készült a gyilkosságra, végül is egy zivataros estén baltával támadt alvó édesapjára. Az apa felébredt és kegyetlen dulakodás kezdődött közöttük. A másfélórás élet-haláltusaiban a fiu mégis győzött és megfojtotta teljesen elgyöngyült édesapját. Bor-Réz Sándor azután megához vette apja pénzét és megszökött. A csendőrség néhány napi nyomozás után elfogta és a kecskeméti törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte az apagyilkost. A királyi ítélőtábla a napokban tárgyalta Bor-Réz Sándor ügyét és kötéllálati halálra ítélte, azzal a megokolással, hogy előre megfontolt szándékkal és aljas célból ölte meg apját.

Patkányok, egerek, mezeiegegek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószert, mely fertőzőbetegséget plántul az illető állatfaj közé és nemcsak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a vele érintkezőket is gyökerezen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Így bármely élelmiszer mellett szabadon alkalmazható. Ugyanezen cég előállít sváb-, ruszn-, csötány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószert csak egyszeri kirakással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kellemetlen férgeket. Napiarban utánvételt szállítja: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgösen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliórd amortizációs kölcsönt 7½ százalékos típusban készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokosok is.

Kölcsönt ajánlók jutalékban részesítünk.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1929. évi április hó 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétkülésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkére ingyen küld a

VASÁRNAP kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 5.

Tizenöt év után adott hírt magáról egy hadifogoly. Vida Imre hőmezővásárhelyi szabólegény 1914-ben vult be katonának, azonnal a harcterre került s ott hamarosan eltűnt. Hozzáértőzői már régen meg is siratták a megholtak hitt Vida Imrét, amikor most levél érkezett tőle Oroszországból. A levélben Vida Imre arról tudósítja hozzáértőzőit, hogy Szentpéterváron keresztül urban van hazafelé.

Lebukott a templomtoronyról a filmszínészjelölt péksegéd. A napokban a stájer Schladming faluban Lechner Simon péksegéd felmászott a templom tornyára és ott különböző artistamutatványokat végzett. Lechner mindenáron filmszínész akart lenni és azért már hónapokkal ezelőtt a legnyakatekertebb mutatványokat végezte a falusi háztetőkön. A jóképű péksegéd, mert ez volt Lechner igazi foglalkozása, mindezeket azért eszelekedte, hogy felhívja magára a község lakóinak figyelmét. Legutóljára is, amikor a plébánia templomtornyára mászott fel, azt kiabálta, hogy készítsenek róla filmfelvételt. Alig tartózkodott azonban néhány percet a torony tetején, amikor vihar támadt és amint a péksegéd a villámhárító nedves vezetékén lefelé csuszott, elvesztette az egyensúlyt és lezuhant a templom tetőzetére, ahol holtan került el.

Százéves korában halt meg Boldog József pálmónostori gazdálkodó. A Kiskunfélegyháza mellett lévő Pálmónostor községben a napokban meghalt Boldog József gazdálkodó. Boldog 1829-ben született, tehát százéves korában érte a halál. Az elhunyt gazdálkodónak tizenegy élő gyermeke, hetven unokája, huszonegédédunokája, tizenhét ükunokája és három szépunokája maradt hátra. Boldog József után összesen tehát száztizennyolc egyenes leszármazott van. Az elhunyt ötven évig volt bírója a községnek, általános megbecsülésnek és szeretetnek örvendett. Diszes temetésén, melyen az emlékbeszédet a község főjegyzője mondotta, megjelent a község egész lakossága.

Kidobta az adóellenőrt — egyhónapi fogháza ítélték. Szombathelyi jelentés szerint Weiss Miksa körmendi szabósegéd, a múlt év októberében Dénes Ferenc forgalmi adóellenőrt, aki az adóhátralékot akarta behajtani, kidobta üzletéből. A szombathelyi törvényszék most tárgyalta a haragos kereskedő ügyét és Weiss Miksát hatóság elleni erőszak büntette miatt egyhónapi fogháza ítélté.

Meztelenül tettek át a határon az oláhok egy magyart. Rigó Sándor kolozsvári lakost a napokban az oláhok hosszas bebörtönzés után Biharpuszoknál áttették a határon. Mielőtt azonban a magyar területre engedték volna, ugyszólván teljesen levetkőztették, úgy, hogy a szegény ember egy szál alsóruhában jelentkezett a magyar hatóságoknál. Rigó Sándort azért kergették el az oláhok, mert szerintiük irredenta volt. Az oláh boeskorosok legujabb gaztette ismét ökölbe kényszeríti minden magyar kezét.

33 év óta a világot uraló
eredeti angol

**THE CHAMPION
ROYAL STAR
KERÉKPÁROKAT**

havi 16 és 20 P részletre. Kerékpáralkatrészeket: lánc, pedál, nyergeket stb. nagyban gyári árbán. Külső gumik 6.50 P-től, belső 2.10 pengőtől. LÁNG JAKAB és FIA kerékpárgyáregyesültség. VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869

„A szürke ruha“ sikere. Annak idején megírtuk, hogy Bethlen Margit grófnő „A szürke ruha“ című szindarabját nagy sikerrel mutatta be az egyik millánói színház. Most a darabot Budapesten a Vigaszínház tüzte ki műsorára és a bemutatott előadás alkalmával a darab óriási sikert aratott. A kiváló író-nőt, aki a miniszterelnök felesége, rendkívül meleg ünneplésben részesítette az előadás közönsége.

Mükedvelő előadás Tinnyén. A Tinnyei Mükedvelő Társaság tagjai legutóbb K. Pap János „Tépett rózsá“ című népszínművét adták elő. Ugy a főszereplő Balázs Eszti, mint a Mariskát játszó Pausch Bözsi nemcsak szépségükkel, de nagyszerű játékukkal is méltán érdemelték ki az elsőseget. Pompás pár volt Szurkos és felesége hálás szerepében Herner István és Nagy Juliska. Juhász Mihály minden szerepében jobb és jobb lesz, ugyanugy Pausch Sándor is. Mély átérzéssel játszotta szerepét Gaál Andor és Papp Zsiga. Helyesen alakították szerepeiket Dimitrovics Elli, Payer Annus, Hajdár Mária és Molnár Ferenc. A kipróbált rendező, Herner István, most is a legjobbat nyújtotta. A dalokat Kutassy Albert tanító kísérte és tanította be. A tinnyei mükedvelők évek óta tartó lelkes, kitartó munkája példaképe lehet minden mükedvelő társaságnak.

Rabló támadta meg a homokszentgyörgyi postahivatalt. Mult pénteken bekormozott arcu rabló tört be a homokszentgyörgyi postahivatalba és revolverrel a kezében felszólította Barakonyi Margit postamesternőt és Schönwitsch Teréz hivatalnoknőt, hogy adják át a hivatal pénzkészletét. A postamesternő nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem az ablakhoz ugrott és segítségért kiáltott. Ezalatt a rabló a pénzeszekrényhez lépett, kiragadott onnan 1600 pengőt és gyorsan elmenekült.

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerű smind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legkötelesebb gyógyszere; továbbá a „Gamma“ hajszappan teljesen feleslegessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fej bőrt teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Gyártja: Friedler Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 46.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április 21-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Érsekvadkert, Jászkesér, Nagykáta, Nagykőrös. — Ló- és kirakodóvásár: Debrecen.

Április 22-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Diósjenő, Dunapentele, Egyek, Felsőreg (sertésvásár bizonytalan), Harkány, Kiskomárom, Kunhegyes, Mátészalka, Nova, Noszlop, Pécsvárad, Rakamaz, Sajószentpéter, Szécsény, Szigetvár (sertésvásár bizonytalan), Verpelét.

Április 23-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Büdöszentmihály, Devecser, Gelej, Iván, Kerkaszentmiklós, Pincehely, Soltvadkert, Szécsény, Szombathely. — Kirakodóvásár: Felsőreg. — Állatvásár: Kőrös-tarcsa.

Április 24-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Gyulakeszi, Igal (sertésvásár bizonytalan), Lébény, Nemespén, Somlyószőlős (sertésvásár bizonytalan), Szerencs, Szil, Türrje (sertésvásár bizonytalan), Zsámbék (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Bánokszentgyörgy, Kőrös-tarcsa. — Marha- és kirakodóvásár: Répce-szentgyörgy. — Marha, sertés- és kirakodóvásár: Vasszentmihály.

Április 25-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfőkajár, Kiszér, Marcaltó, Nagyszékely, Tóponár (sertésvásár bizonytalan).

Április 26-án, pénteken.

Állatvásár: Csongrád, Földeák.

Április 27-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Apátfalva, Szomajom (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Csongrád, Földeák. — Marha- és sertésvásár: Szekszárd.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Árpavetésemből a — bakafani-t — mivel lehet ki-
ntani? (M. G., Ceglédbercel.)* — **Felelet:** Nem tudjuk, hogy mi-
lyen gyomot nevez bakafani-nak; talán küldjön nekünk belőle
egy példányt, hogy meghatározhassuk. Általában a vetőmag
tisztaságán kívül fontos, hogy a tarlók szántását el ne mulaszt-
suk és hogy a trágyatelepre rostaaltjat, magtársöpredéket ne
öntünk.

Kérdés: *Érdemes-e lucernára és rétre mészport kiszórni és
mikor? (K. I., Borsodivánka.)* — **Felelet:** Ha a talajban mész-
nincs, azaz savval leöntve nem pezseg, akkor nagyon érdemes.
Katasztrális holdanként 20—30 métermázsa égetett, vagy 40—70
métermázsa mészport, vagy 150—200 métermázsa cukorgyári
mészszapot. A meszet a vetést megelőző ősön, vagy kora ta-
vasszal kell a földre vinni.

Kérdés: *Melyik sertésfajtát érdemesebb tenyészteni: a
yorkshiret vagy a lincolshiret? (F. I., Mezőberény.)* — **Felelet:**
A yorkshiret, mert ezt a sonkakészítő hentesek szívesebben
vásárolják.

Kérdés: *Vagyontalan iparos tartozik-e iskolaadót fizetni?
(J. A. előfizető.)* — **Felelet:** Az iskolaadó fizetése minden köz-
ségi lakosra nézve kötelező és annak méltányos kivétele a jó-
vedelem, illetve az adózók vagyona szerint történik.

Kérdés: *Hol lakik Rothermere lord? (N. Gy., Sárszent-
ágota.)* — **Felelet:** Londonban; címe: E. C. 4. Carmelite str.
Northcliffe House, Daily Mail.

Kérdés: *Hol kaphatok vetőgép árjegyzéket? (T. I., Somogy-
jád.)* — **Felelet:** Küldtünk címére egy legújabb árjegyzéket,
amelyben nemcsak vetőgépekről, de más egyéb mezőgazdasági
gépekről is tájékozást szerezhet.

Kérdés: *1. Mikép orvosoljam himlős baromfiat? 2. Mivel
lehet orvosolni a nehezen vizező lovat? 3. Mitől kapja a ló száj-
padlására a véresomókat? (D. F. 30.)* — **Felelet:** 1. A himlő
fertőző betegség; idegenből hurcolják be beteg állatok. A bőr
hámduoralt olajjal felpuhítjuk, a szájbán levő lepedékeket
csipetűvel lefejtjük s helyükét jódtintúrával ecseteljük. A
szemgödör alatti daganatot felhasítjuk s tartalmának kiömlése
után vízzel kiöblítjük. 2. A ló valószínűleg köllikás s ennek tü-
neteit hiszik nehezen vizelesnek. Mutassa meg állatorvosnak, ki a
himlős baromfiak kezelésére is betanítja önt. 3. A ló szájpad-
lásának véres duzzanatai hurutos szájgyulladás tünetei. Ezt
csipős anyagok (mustár, csalán, paprika), rozsda és fűszöggom-
bák, hernyószerűk, penészgombák okozhatják. A szájpadlás fel-
sértégetése helyett gyakran öblítsük a ló száját tiszta vízzel. Az
öblítés végrehajtására is ki fogja oktatni önt az állatorvos.

Kérdés: *1. Szomszédom felmérette a telkét és így az udva-
romból egy darab neki jutott, egy kamrával együtt. A szomszéd-
om azt mondta, hogy ha lebontom a kamrát, nem enged más-
ikat építeni helyébe. Mit tehetek ez ellen? 2. Egy másik darab
telket is használ, amely embermértéket óta az én telkemhez
tartozik. Visszakövetelhetem-e azt tőle? 3. 1600 korona név-
értékű hadikölcsönkötvényem van. Megkaphatom-e a befektet-
ett pénzemet? (Egy előfizető.)* — **Felelet:** 1. Ha a kimérés
folytán a szomszédnak jutott az a telkrész, amelyen az Ön bő-
désje áll, a szomszédja jogosan követelheti az épület lebontását,
illetve amennyiben azt Ön lebontja, a szomszédja nem köteles
térni, hogy Ön újból oda építsen. 2. Ha olyan telket vett el
Öntől a szomszédja, amelyet több, mint 32 éve Ön, illetve a te-
lek mindenkor tulajdonosa használ, úgy azt Ön elbírtokolta és
annak békés tulajdonát Ön per útján is követelheti. 3. A hadi-
köcsönök valorizációja nem történt meg, a kormány mindössze
a nincstelenek és nagyon szegény emberek eredeti jegyzésű kötvé-
nyeit valorizálta oly módon, hogy bizonyos segélyhez juttatta
ezeket. A segélyezéshez azonban egyéb feltételeken kívül leg-
alább 5000 K névértékű kötvény szükséges. Várjon türelemmel;
most fogják leszállítani az értékhátart.

Kérdés: *Mennyi a mai értéke az 1914. évi 48 koronának? (N.
J., Kaposszentbenedek.)* — **Felelet:** Ötvenöt pengő és hatvan-
nyolc fillér.

Kérdés: *Tizenhét éves vagyok, értek a hangszerekhez és
katonazenész szeretnék lenni. Hova forduljak? (M. J., Sur.)*
— **Felelet:** Forduljon a veszprémi honvédegyalozozred parancs-
nokságához és ott érdeklődjék a felvétel felől.

Kérdés: *1. Kiskorú fiam hogyan juthatna ki Kanadába? 2.
Két hold szántóföldet vettem hat évi haszonbérletbe. Két év el-
telt és most előkerült egy örökös, aki azt át is vette és most ne-
kem a befektetett trágyáért és munkáért kárpótlást nem akar
adni. Követelhetem-e? (B. N. J.)* — **Felelet:** 1. Kanadába csakis
az állam hozzájárulásával, vagyis belügyminiszteri engedéllyel
lehet kiutazni, ezenkívül a szülők hozzájárulása, valamint utle-
vél és igen sok utiköltség szükséges. Nem ajánljuk a kiutazást,
mert igen sok magyar ember jutott kivándorlás után a legna-
gyobb nyomorba. 2. Az örökös a haszonbérleti szerződést csakis
a gazdasági év végére mondhatja fel és a földre fektetett trá-
gyázás és egyéb költségeikért kárpótlást köteles fizetni, amire
bírói uton is kötelezhető.

Kérdés: *Hány rejtvényt kell megfejteni, hogy részt vehes-
sek a jutalomkönyvek sorsolásában? (id. M. J., Nagyberény.)* —
Felelet: Négy rejtvényt kell helyesen megfejtenie, hogy részt
vehessen a jutalomkönyv sorsolásában.

Kérdés: *1. Két évvel ezelőtt érettségiztem és nehéz anyagi
helyzetem nem engedte meg, hogy beiratkozzam az egyetemre.
Most az egyetemi századhoz szeretnék bekerülni, hogy így foly-
tassam főiskolai tanulmányaimat. Hogyan volna ez lehetséges?
2. Mi Rothermere lordnak a címe? (L. M., Tápógyörgye.)* —
Felelet: 1. Hogy az egyetemi századba kerülhessen, előbb egy
évig kell rendes katonai szolgálatot teljesíteni. Egy év után
kérvényezheti vezénylését valamelyik egyetemi városban lévő
egyetemi századhoz. 2. London, E. C. 4. Carmelite street,
Northcliffe House, Daily Mail.

A reggeli felkelés

szabja meg az ember egész napi mun-
kájának az irányát. Aki jókedvűen,
frissen ébred és testének megadja a
kellő egészségápolást, az jó munkát
fog végezni. Egy fél pohár vízbe cse-
petgetett egynegyed kanálnyi valódi

Diana sóborszesz

reggelként kitünő üdítő és fertőt-
lenítő szájvizet ad. Öblögesse ezzel
száját és torkát s akkor sohasem
lesz rossz szájíze, vagy kellemetlen
szájszaga; megelőzi fogainak korai
romlását és hatásosan védekezik
a fertőző torokgyulladások ellen.
A fogak tisztítására elegendő, ha
fogkeféjét sóborszeszes vízbe mártja
és a fogait ezzel bedörzsöli.

Kérdés: 1921-ben nyolcvanezer koronát, majd később megint negyvenezer koronát tettem be a szövetkezetbe. Most a szövetkezet 9 pengő és néhány fillért akar nekem a betett összeg fejében kifizetni. Lehetséges-e ez? (U. S. Gerjen.) — **Felelet:** Sajnos, lehetséges, mert amit az igen sokszor megírtuk, a valorizációs törvény a betéteket kivette az ártértekkel alól és így a betétek tulajdonosai csak a betett összegnek megfelelő pengő értékét követelhetik. Jelen esetben tehát 9 pengőt és egy-néhány fillért.

Kérdés: Különböztető gépezeteket találtam fel, amiket szabadalmaztatni szeretnék. Hova forduljak, hogy a szabadalmakat mihamarabb megkaphassam? (K. M., Melykut.) — **Felelet:** A szabadalmaztatás végett valamelyik szabadalmi ügyvivőhöz kell fordulnia. Ilyen ügyvivő: Török László dr. Budapest, IV., Bécsi-u. 5. Kelemen István, VII., Erzsébet-körút 27. és a Szabadalmakat és Találmányokat Értékesítő Rt., V., Balaton-u. 2.

Kérdés: 1. Hogyan küldjem be címetet az Országos Munkaközvetítő Irodába? 2. Hány traktor van használatban jelenleg az országban? (B. A., Nagybánhegyes.) — **Felelet:** 1. Egy szerű levelezéslapon beküldheti. A beküldés alkalmával semmiféle díjat nem kell fizetni. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda a földművelésügyi minisztériumban van, Budapest, V., Kossuth Lajos-ter 11. 2. Most nem jelent meg statisztika az üzemben lévő traktorokról, így pontosan nem tudjuk.

Kérdés: Az egyik banktól kölcsönt akartam felvenni, de a bank a kölcsönt még nem folyósította. Időközben meg gondoltam a dolgot, most már nem veszek fel kölcsönt a banktól. Számíthat-e valami költséget a bank? (10.765. sz. előfizető.) — **Felelet:** Ha a kölcsönt nem vette igénybe, úgy egészen kis összegű levelezési költségről lehet szó.

Kérdés: Mennyi az értéke az 1915. évben kölcsön adott száz koronának? (G. Gy., Öttömös.) — **Felelet:** Amint azt lapunkban megírtuk, a valorizáció iránt való kérelmek határideje, most április 1-én lejárt. Tehát a százkoronát még abban az esetben sem kell valorizálva megfizetni, ha az egyébként a törvény szerint valorizálható lett volna, mivel a határidő már lejárt. Azonban méltányos, ha igyekszik a száz koronának megfelelő értéket megadni a hitelezőinek. Százkoronának mai értéke körülbelül 65 pengő.

Kérdés: Öcsém hat elemi iskolát és ipariskolót végzett latinossegéd. Pilóta szeretne lenni, hova forduljon? (8676. számú előfizető, Zalaszántó.) — **Felelet:** A szombathelyi magyar kir. állami repülőgépezetű iskolába csak érettségizett hallgatókat vesznek fel. Ha repülőgépszereplő akar lenni, úgy forduljon a székesfehérvári m. kir. repülőgép- és motorszerelői iskola igazgatóságához, ide tudomásunk szerint négy polgárit végzett egyéneket vesznek fel.

Kérdés: Édesapám cipész volt és én tíz évig dolgoztam mint ímas apám műhelyében. Apám nem szabadított fel, így nincs is segédkönyvem, de a mesterséget jól értem. Hova forduljak, hogy önállóan végzhessen mesterségemet? (V. J., Salomvár.) — **Felelet:** Forduljon az illetékes ipartestülethez és kérje, hogy vizsgázás után engedjék meg a felszabadulást és ha az megvolt, akkor az elsőfokú iparhatóság — főszofigabiró — útján kérjen iparendélyt.

Kérdés: Fiam tizenégy esztendő, hat elemi végzett és katonának szeretném adni. Lehet-e-e belőle, ha jól tanul, később katonatiszt? (Sz. K., Jászladány.) — **Felelet:** Ha azt akarja, hogy fia katonatiszt legyen, úgy jó lenne, ha már most valamelyik reáliskolába, vagy pedig állami reáliskolai nevelőintézetbe adná. Ilyen reáliskolai nevelőintézet van Kőszegen és Pécsen. Címük: Magyar Királyi Állami Reáliskolai Fűnevelőintézet. Ha a nevelőintézet, vagy pedig más reáliskola, vagy gimnázium elvégzése után a fia érettségizett, úgy kérje felvételt a budapesti magyar királyi Honvéd Ludovika Akadémiára. Tiszt csak ezen az egy uton lehet. Ha altiszt akar lenni, úgy már most kérheti felvételt a magyar királyi altisztképzőbe, amely Jutason (Veszprém m.) van. Az intézetről kérjen felvilágosítást az intézet igazgatóságától.

Kérdés: Háborúban megszebesültem és rokkant lettem. Rokkantságom azonban egy év után megszűnt. A sebesülést folytán az ellenséges golyó még ma is bennem van, úgy, hogy munka-képességemet ma is erősen megszenvedni a sebesülésem. Szeretnék újabb rokkantállományba kerülni. Hova forduljak, hogy megállapítsák rokkantságomat? (M. tanjai óceas.) — **Felelet:** A rokkantak utolsó felülvizsgálata a múlt év őszén történt. Mégis ajánljuk, hogy próbálkozzék meg a rokkantság megállapításának kérdésével és kérvényét terjessze elő a népjóléti és munkaügyi miniszter urhoz.

Kérdés: Hol lehet kapni gömbfaköböző könyvet? (K. I., Püspökszilágyi.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban megkaphatja Krámer: „Gömbfaköböző” könyvet, melynek ára 4,50 pengő. Ugyancsak kiadóhivatalunkban kapható Krámer: „Általános faköböző és árszámító könyve”, amelynek ára 10 pengő.

Kérdés: 1917-ben 8200 korona hadikölcsönt jegyeztem, a fötvényeket tavaly összelet átadtam a községi jegyző urnak. de még segélyt nem kaptam. Mikor kaphatom meg a segélyt? (H. K. Parrag.) — **Felelet:** Először érdeklődjék kötvényének sorsavégét a jegyző urnál és azután nézzem utána a pénzügyigazgatóságnál.

Kérdés: O. F. B. ítélet által földhöz jutottam, a vételár kifizetésénél differenciát vannak. Mit tehetek? Örökölt földemet az előjáróság felmérte, nagyobbak találtak, kötelek vagyok-e a többletet átengedni? (1156. előfizető.) — **Felelet:** Forduljon a Földhivatalvezető Országos Szövetségéhez, (Budapest, V., Nádor-u. 34. sz.) Levélben írja meg részletesen, hogy mennyit fizetett és kérdezze meg, hogy a lefizetett, de javára nem írt összegek hová lettek? Ne tartjuk valószínűnek, hogy az előjáróság műszaki embere a föld felmérésénél tévedett volna. Ha azonban Ön jogosulatlanul látja az előjáróság határozatát, úgy nem tehet ellene mást, mint hogy megfelelőbezi azt.

Kérdés: Földemet eladtam, a verő kötelezettségem nem tett eleget. 400 pengő a károm. követelhetem-e rajta? (Egy előfizető.) — **Felelet:** Ha Ön kárának fennforgását, valamint a kár nagyságát összeheszerülget tanukkal, vagy más módon hitelt érdemlően bizonyítani tudja, úgy okvetlenül perelje be a verőt az illetékes járásbírósnál. Mielőtt a pert megindítaná, próbáljon egyezkedni vele, mert a kártérítési perekben alperes makkassága folytán legtöbbszörre igen nehéz a bizonyítás.

Kérdés: Apám meghalt 1907-ben, ami vagyon maradt, annak fele apámé volt. Most anyám ki akar lenni a házból. Joga van-e hozzá? (Egy előfizető.) — **Felelet:** A gyermeknek, ha csak szülője ki nem tagadta, köteles részre van igénye. Ha Ön egyedüli gyerek volt, úgy Önt apja hagyatékának fele része illeti meg törvényes öröklés címén, ha apja után végrendelet nem maradt. Az egész hagyaték a haszonélvezetéhez életfogytiglan anyjának van joga.

Kérdés: 1. Hány évi gyakorlat szükséges az erdőri szakvizsgához? 2. Mennyi a 75 százalékos hadirokkant havi járuléka? 3. Mit hadirokkant kaphatok-e vizspadik-kezdemenyt a szakvizsga alkalmával? (B. G., Velény.) — **Felelet:** 1. Egy év. 2. Az altiszt havijáruléka 48 pengő, míg a közlegényi rokkanté 32 pengő havonta. 3. Igen.

Kérdés: Hogyan lehet a telekkönyvi hivatalhoz gyakoronoknak bejutni? (Lajosmizsei előfizető.) — **Felelet:** Kérveint kell beadni az illetékes telekkönyvi hivatalhoz, ahol írsedesés van. Az írsedesést pályázati hirdményben teszik közzé. A kérezt franczia kifejezés az jelenti, hogy: „Beszélte Ön francziául? — Igen.”

Kérdés: Hol van a „Bazár” című divattalpi kiadóhivatala? (Sz. S., Barlahida.) — **Felelet:** Budapest, Dohány-u. 17. szám alatt. Ugyancsak ott van a kiadóhivatala a levélben említett többi lapok is. A kérezt könyvek mindegyike megkapható a „Vasárnap” kiadóhivatalában: Budapest, VIII., József-körút 5.

Kérdés: Hol lehet fondépet vásárolni? (Ifj. K. Gy., Kis-körös.) — **Felelet:** Forduljon a következő cégekhez: Simkó és Kupferschmidt, Budapest, VI., Andrassy-ut 27., Record szöveiparkellékek gyára rt., Ujpest, Irányi Dániel-u. 2., Wohanka és Társa Utóda Rt., V., Vilmos eszár-ut 76.

Kérdés: Van-e joga a mostoha anyának az elhalt férje első feleségétől származott nagykori gyermekek vagyonát haszonélvezet címén visszatartani? (K. J., Soltvadkert.) — **Felelet:** A nagykori gyermekek édesanyjuk vagyonát kétségtelesen saját részükre követelhetik és mostohájuk özvegyi haszonélvezet címén ezt nem tarthatja vissza, hanem csakis az apa vagyonára gyakorolhatja haszonélvezeti jogát.

Kérdés: Kertemben esalamádét szoktam termelni, de termése fokozatosan csökken; vessek-e helyette lucernát, lóherét, vagy répát? (K. I., Medina.) — **Felelet:** Régi tapasztalat, hogy a föld kellő megmunkálás és trágyázás ellenére is „megunja” az állandó esalamádétermelést. Lucerna- és lóheretavéssel már elégségt. Legjobb lesz, ha takarmányrépát vet bele s minthogy az ősszel már szuperfoszfáttal megtrágyázta, a vetés előtt 10 nappal a 300 négyzetölöl területre 15 kilogramm mésztintrotáng szór el és fogasol be. Vetés előtt a földet csak akkor szántás fel, ha a hó megnyomta s így porhanyag magágy, szántás nélkül nem készíthető a répának.

A HOLT KÉZ.

BÜNÜGYI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(10-ik közlemény.)

Mary hiányzott közülök.

A karszéke és az egyik dohányzóasztal fel volt döntve és az egyik ajtó, amelyik a hallba nyílt, tárva-nyitva volt.

Bill jutott legelőször szóhoz:

— Mary... Mary, merre van? Jöjjön elő, már minden van minden. Uglátszik rövidzárlat volt...

Szavaira azonban csak a visszhang felelt a hallból, ahonnet a sötétség ásitozott be

Bill kifutott a nyitott ajtón, felgyújtotta a hallban a villanyt, de ott sem volt senki. Minden ajtó zárva, de ott is fel volt döntve egy karszék.

Végre Jenkins szavaira lett figyelmes, aki utána jött és egy fehér papirost tartott a kezében.

— Ezt a dohányzó szőnyegén találtam, olvassa:

Bill tétován nyult a papiros után s amint elolvasta, az arca hamuszürkévé változott.

A papiroson csak ennyi állott:

„Ha Watson ur nem tér melőbb észre, majd észre térítjük. Mrs. Burton ne keressék, ugysis hiába volna, mert a mi hatalmunkban van. Ez az első lépésünk, de folytatása következik.“

A kis társaság ijedten nézett egymásra. Az egyik ajtó kinyitott és egy ismeretlen ember lépett be rajta. Felmutatta a rendőrségi jelvényét; egy volt azok közül a detektívek közül, akiket Hahn vezényelt ki a Burton villa őrzésére.

— Az utcáról ugyláttam, hogy valami történt a villanyal. Feljöttem, hogy nehogy valami baj történjék.

Bill pár szóval válaszolt, de nem ismert rá a saját hangjára.

— Késő... már késő.

De aztán összeszedte magát és izgatottan támadt a jövevényre.

— Azonnal fuvasson alaromat, Mary kisasszony eltűnt! Rögtön át kell kutatni a házat.

A detektív egy pillanatra őszerezett, de aztán gépiesen engedelmesskedett és kétszer egymásután a sipjába fujt.

A villa környéke egyszeribe megélnélt és az ajtókon rendőrök és detektívek özönlöttek be. Az előbbi idegen detektív rövid vezényszavakat osztott szét és az őrség nekifogott a kutatásnak. Egy félóra mult el idegölő feszültségben, amikor a parancsnok jelentette, hogy a kutatás eredménytelen, Mary sehol nincsen.

Bill fel és alá rohandt a szobákban és félőrülten töprengett a történeteken. Jenkinsné elájult, de nem törődött vele senki, még Jenkins sem, aki egy karszékbe roskadt és tenyerébe hajtotta a fejét.

Bill a dohányzót vizsgálta át, Isten tudja hányadszor, aztán kiment a hallba, ahol neki ütközött egy ismeretlen, rosszképi férfinak.

— Ki maga, hogy kerül ide? — kiáltott rá szikrázó szemmel és megragadta a karját.

Az ismeretlen fanyar mosollyal nézett rá, levette ütött-kopott keménykalapját és egyet sodort savószin bajuszán. A bajusz ott maradt a kezében, Bill pedig

meglepődve meredt az arcába és nyomban elengedte a karját.

Hahn volt — a detektív.

IX. Fejezet.

Életre-halálra.

Watson elképedve bámult a detektívre, aki fanyar mosollyal állta a fiu tekintetét.

— Kicsit későn jöttem, kedves Watson, ezek az átkozottak megelőztek. Lássá, lássa néha még a tulzott óvatosság is kevés... aki áldója van.

— Én nem értem, — hát ön itt volt? Ön végig itt volt? Hát mi van? az Istenért... Hol van Mary? Mi van vele? Hova tűnhetett?

Hahn összerángolta a szemöldökét:

— Annyit tudok, mint ön. Itt voltam, de sajnos, későn érkeztem. Nem értem, hogyan történhetett, csak annyit tudok, hogy Mary e pillanatban igen távol lehet már a világtól. Ügyes emberek ezek, kezdem tisztelni őket.

Watson megragadta a detektívet:

— Mi van vele?... Mi lehet vele?... Hiszen ezek mindenre képesek, csakhogy megszerezzék maguknak a titkos irás kulcsát. Most már aztán kénytelenek leszünk kiadni nekik.

— Csak lassan a testtel, Mr. Watson. Nem kell semmit sem elhamarkodni. Miss Burton ebben a pillanatban nagyobb biztonságban van, mint bárki itt közülünk. Nagyon vigyáznak rá, hiszen egészen biztos, hogy válságdíjula a titkos irás kulcsát követelik majd érte, tehát nekik is érdekük, hogy ne történjék baja. Az aztán már rajtunk, illetőleg részben rajtam fog majd mulni, hogy megelőzzük őket és kiszabadítsuk a fogságából.

A szomszédszobából az elámult Jenkins és Jamesonék csak most vették észre őket és a máskor szinte nehézkesen nyugodt Jenkins elkendevre rohandt az álsruhas detektívhez és egymásután szegelte mellének ugyanazokat a kérdéseket, amiket pár perccel előbb Bill kérdezett.

Hahn a bosszankodás legkisebb jele nélkül ismételte szöszterint ugyanazt, amit előbb Watsonnak mondott, a magyarázat azonban sem Jenkinsre, sem az időközben szintén odaérkező Jamesonékra nem tett valami nagy hatást.

Szinte apatikus nyugalommal hallgatták a detektív rövid mondatait, amint megvesztegető fölényvel és hidegvérrel adta elő terveit a továbbiakra vonatkozólag.

— Legelőbbben is, kedves Watson, önmre vár a legkomolyabb feladat. Az egész társaság engem figyel, engem tart szem előtt, míg önmel kevesebbet törődnek, mert tudják, hogy amilyen kitünő mérnök, épp olyan hasznavehetetlen, mint detektív. Tehát mátol kezdve én önt óránként fogom utasítani és dirigálni, hogy helyettem irányítsa a helyes nyomozást, én pedig ugyanezen idő alatt látszólag, ismétlem csak látszólag, a legmulatságosabb baklövéseket fogom elkövetni.

— És hogy érintkezem én önnel? Hiszen engem is figyelnek!

— Azzal ön ne törődjön. Én majd meg fogom találni a módját, hogy a helyzethez illően tudjunk alkalmazkodni. E pillanatban a kiindulás volna a fontos, ez azonban nincs meg. Legalább is igen kevés az, amire e pillanatban nyugodtan támaszkodhatunk.

Óvatosan körülnézett és kissé lehalkította a hangját.

(Folytatjuk.)

Kerékpárok**Motorkerékpárok****Varróesépek**

legkedvezőbben, heti részletre is kaphatók.

Albrecht Testvérek

Budapest, VII., Német-utca 32. szám.

(Rákóczi-tér sarok)

KÉRJE „V” ÁRJEGYZÉKÜNKET

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. K., Csikósköttös: Közlünk belőlük. — H. J., Pálmonostora: Mindkét fajtából közlünk. — K. L., Kisujzállás: Valamelyiket viszontlátja. — N. L., Dunaremete: Változtatással közölhetők. — M. S., Gadna: Az első tréfa már megjelent a „Vasárnap”-ban. A második jó. Rejtvényeiből válogatunk. — H. B. és L., Fertőszéplak: Van, de ez is jó. — V. L., Mihály: A tréfa nem közölhető; a második rejtvény jó. — W. M., Cserháthaláp: A cikket köszönettel vettük; átadtuk rovatvezetőnknek, Schandl József dr. egyetemi tanárnak. A tréfákból közlünk. — F. J. és L., Felsőgörzsöny: Jó. — O. M., Csengőd: Igaz szívből fakadó jóleső érzéssel olvastuk és a legőszintebb köszönetünk küldjük érte. Adja Isten, hogy sok-sok ilyen hűséges baráttal ajándékozson meg bennünket a sors. Fogadja hálás elismerésünket előfizetőgyűjtő munkájáért és kérjük, tartson meg továbbra is jóindulattal támogatásában bennünket. — H. T. I., Kondó: Közlünk belőlük.

TRÉFÁK

Megfelelt.

Két legény összeszóvalkozott a mulatságon.

— Üss meg, ha van bátorságod, — így szól az egyik.

— Bátorság az van, de nem bántalak, hátha megbüntetnek állatkínzásért.

(Beküldte Polgár Lajos Magyaragensről.)

A király és a földmives.

IV. Henrik francia király igen nyájas és leereszkedő ember volt. Séta közben egyszer egy földmivessel találkozott s megtudta tőle, hogy a városba készül, hogy szeretett királyát, kit még nem ismer, megláthassa.

— Csak jól vigyázz, — mondta IV. Henrik — az lesz a király, ki fején hagyja a kalapját, ha a többiek mind levezzik is.

Mindketten a városba érkeztek. Minden ember tiszteletteljesen kitért a király elől, meghajtotta magát s levette kalapját. csak a király és a földmives nem.

Ekkor a földmives megszólalt:

— Vagy ön a király, vagy pedig én, mert csak mi ketten nem vettük le a kalapunkat.

A király mosolygva meghívta a földmivest fényes palotájába s gazdagon megvendégelte.

(Beküldte ifj. Józsa Lajosné Tiszadérszről.)

Szép biztatás.

— Becsület ez? Ön csődöt mondott és nekem csak huszötöt százalékot ad kiegyenlítésül, míg a többi hitelezője harminchárom százalékot kapott.

— Majd kiegyenlitem a dolgot. Legközelebb újra csődöt mondok s akkor ön kap harminchárom százalékot, a többi pedig csak huszötöt.

(Beküldte ifj. Dobby Lajos Alsószuhárról.)

Csak egyszerűen.

Apa: Hogy van az, ha sok pénzt adok, mind elköltöd s ha keveset adok, akkor kijössz?

Fiu: Ha sok pénzt adsz, egyszerűen kifizetem az adósságaimat, amiket akkor csináltam, mikor kevés pénzt adtál.

(Beküldte Almásy Ferenc Püspökiről.)

A jó sziv.

— Hogy íhatik mindig? Hiszen az ital rosszat tesz az embernek.

— Nem baj. Én megbocsátok az ellenem vétkezőknek.

(Beküldte Motyórszky András Tótkomlósról.)

Vendéglőben.

Vendég (felháborodva): Pincér! Ebben a levesben két dög lőtt légy uszkáll!

Pincér (csendesesen): Nonó! Az egyik még él!

(Beküldte Képpel József Velénnyből.)

Szorgalom.

— Én reggeli előtt végzem el a legnehezebb munkát.

— Mit csinálsz?

— Próbálok fölkelni.

(Beküldte ifj. Renesiovszky István Debrétéről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 15-én.)

Gabonátözsde.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapestén.

Buza tiszavidéki 77 kg.-os 25.60—25.80, 78 kg.-os 25.85—26.05, 79 kg.-os 26.15—26.25, 80 kg.-os 26.30—26.40, felsőtiszai 77 kg.-os 25.30—25.50, 78 kg.-os 25.55—25.75, 79 kg.-os 25.85, 80 kg.-os 25.60—26.10, fejemegyei, bácskai és dunántúli 77 kg.-os 25.15—25.35, 78 kg.-os 25.40—25.60, 79 kg.-os 25.70—25.80, 80 kg.-os 25.85—25.95, pestvidéki 77 kg.-os 25.20—25.40, 78 kg.-os 25.45—25.65, 79 kg.-os 25.75—25.85, 80 kg.-os 25.90—26.00. — Rózsa pestvidéki 22.60—22.70, más 22.60—22.70. — Árpa elsőrendű 26.50—27.00, közép 26.25—26.50, sörárpa, felvidéki 28.00—29.00, egyéb 27.00—27.90. — Köles 27.50—28.50. — Zab elsőrendű 26.20—26.50, közép 25.75—26.00. — Tengeri tiszai 29.00—29.30, egyéb 27.90—28.10. — Korpa 19.00—19.25 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A Határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például áprilisban októberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak októberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát. Az áprilisban jegyzett októberi búzaár természetesen nem jelenítheti teljes pontossággal azt az árát, melyet a buza októberben valóságosan el fog érni, ugyanis hónapokkal előre jóslani nem lehet. A Határidőpiacon kötött üzlet tehát nem más, mint spekulációs játék a termények feltételezett áralakulásaival. Mivel azonban a gabonátözsden élénk figyelemmel kísérik a világ minden részéből beérkező vetés- és termésjelentéseket, továbbá gondosan mérlelik a külföldi gabonátözsdek árjegyzéseit (tehát a világpiacon az árak alakulását), bizonyos mértékben meg tudják közelíteni hónapokkal előre a termények várható áralakulását. Akéi tehát tudni akarja, hogy a termények ára bizonyos idő múlva körülbelül mennyi lesz, minden héten gondosan tanulmányozza át a Határidőpiac árjegyzéseit!

Buza májusra 25.27—25.28, októberre 26.54—26.55. — Rózsa májusra 22.76—22.78, októberre 23.69—23.71. — Tengeri májusra 27.58—27.59, júliusra 27.83—27.84 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozs ára.

A gabonátözsde határidőpiaca az új búzát és rozst októberi búza és rozs névvel jegyzi. 1929. évi április hó 15-én az új búzáért 26.54—26.55, az új rozszért 23.69—23.71 pengőt jegyeztek métermázsánként.

Vetőmagiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt., heti jelentése.) Miként az elmutat hetekben, a forgalom e héten is élénk volt, bár elvitatlan, hogy az előrehaladt idény folytán a kereslet kissé visszafejődött. Lóheremagban élénk kereslet volt, a mult heti-nél valamivel alacsonyabb árak mellett. Lucernamag csendes és azáltal, hogy a külföld pillanatnyilag nem vevő, a belföldi áraknál némi ármozgás észlelhető. Annál élénkebb volt a tavasi búkköny, amely ma is feltűnő nagy keresletnek örvend, egyre emelkedő árak mellett. Budapestén fekvő árú eresleten fogytán van, messziről jövő erdélyi vagy lengyel árut most már kockázatos beszerezni, mert könnyen megeshetik, hogy mire ideérkezik, már eladhatatlan lesz. Homoki borsó iránt is erős volt a kereslet, ezzel szemben mohar kissé elhanyagolt volt. Kőlesnek mindkét színben, de főleg fehér színésében igen szilárd az iránzata, utóbbiban egyébként igen nagy az árúhiány. Takarmány-repágyak továbbra is szilárdak, egyes fajok teljesen kifogytak és a külföldi magas árak folytán ugyiszólván pótolhatatlanok. — A Magyar Magkereskedő Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilogrammonként, nyersárpuka 130—145, baltaeim 58—62, tavaszi búkköny 42—44, városi köles 31—32, fehér eszilagtűrt 25—26, napraforgó, fehér 50—52, napraforgó, vegyes 27—28, Viktória-borsó 30—40 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás, finom téstaliszt 42—44, nullás 42—44, kettős főzöliszt 38—42, egyes kenyérliszt 36—40, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmányiac. Árpakora 22.50, borsókora 23, buzakora 20.50, buzakora 19.50, ozukatakmányliszt 22.50, gabonamészék, száritva 23, konkolydara 22, köleshéj daráló 12.50, lenmagpogácsa, 33, napraforgópogácsa 28, rapcepogácsa 25, répaszelet, száritott 19, rozskonkoly 20.50, rozskora 20.25, rozstakarmányliszt 22.50, szójababpogácsa 35, túngapogácsa 31 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 15.25—18, réti széna, másodrendű 6 12.50—15, harmadrendű, csomagolásra 8.50—12, muhar-széna 18.50, zabosbüköny 16.50, zabtakarmány 15—16, alomszalma, elsőrendű 4.70—5.50, másodrendű 4—4.20, zsupszalma 5.60 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rózsaburgonya 26—28, ősz-i rózsaburgonya 20—23, Éli burgonya 17—21, étkezési Wohlthamburgonya 12—13, fehér burgonya 12.50—14 pengő métermázsánként.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 1.28—1.40, kivételesen 1.48, másodrendű 1.12—1.20, élő bárány 1.28 pengő kilogrammonként élőszuliban, 7 darab gödölye á 6—8 pengő lábon.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.94—1, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.92—0.96, 1½—2 éves üszök 0.92—0.96, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, fiatal, friss fejéstenh 1.40—1.50 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 96—116, közép 72—94, gyenge 52—70, kivételesen 122—129, bika legjobb 88—106, közepes 88—96, gyenge 72—86, tehén legjobb 92—106, közepes 62—90, gyenge 40—60, bivaly 20—70, növendékmárha 64—90, kiesontozni való marha 30—40 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyűsértés 136—152, közepes 154—174, nehézsértés 176—191 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. Gyapju iránt a múlt hét folyamán egyáltalában nem volt érdeklődés. Ennek következtében az árak csak névlegesek, elsőrendű uradalmi tételekért 2.40—2.60 pengő, középminőségű uradalmi tételekért 2.30—2.50 pengő jegyezhető. Ugyanpajban a kínálat élénk, ezzel szemben üzlet csak szórányosan jön létre, mert az eladók az ajánlott árakat alacsonyakként találják. Az eredeti keresztelvény mérino gyapju-tételekért körülbelül a tavalyi árakat ajánlják, míg más minőségű tételekért körülbelül 25 százalékkal kevesebbet, mint tavalyi ilyenkor. Elsőrendű minőségű fésűs uradalmi tételekért 2.40—2.70 pengő, középminőségű tételekért pedig 2.20—2.50 pengő kínálnak.

Nyersbőr. Marhabőrök: Fizettek tarka ökör- és tehénbőrökért 35 kg.-ig 1.50, 49 kg.-ig 1.30, 50 kg.-on felül 1.20 pengőt. Magyar bőrközt 35 kg.-ig 1.40, 49 kg.-ig 1.20, 50 kg.-on felül 1.10 pengőt. Vágások bőrkök 20 százalékkal olcsóbbak. Bivalybőrök minden súlycsoportban 50 százalékkal olcsóbbak, mint a marhabőrök. Dunántúli marhabőrökért 1.60, duna-tiszaközlekekért 1.55, tiszántuliekért 1.40 pengőt fizetnek. Pittlingben az üzlet továbbra is lanyha, mivel a zsirosbőrüzlet pangására való tekintettel csökként a timárók érdeklődése. A jegyzések változatlanul 2.10—2.20 pengő között mozognak. — **Borjubőr.** A legutóbbi megalapodás értelmében április 10-től kezdve a csarnokban már csak 2.40 pengőt fizetnek. A budapesti vágatású és itt tároló borjubőrökért 2.80—2.85, a jobb vidéki borjubőrökért 2.65—2.70 pengőt fizetnek kg.-ként sémtesen mérve. A silányabb vidéki ár megfelelően olcsóbb. — **Lóbőrpiac**on üzletkötés nem fordult elő és a hangulat nyomott. Jegyzések a következők maradtak: Mészáros-lóbőrök Budapesten 220 cm.-en felül 22—23, vidéken 220 cm.-en felül 20—21, 200—220 cm.-ig 18—19, 180—200 cm.-ig 15—16, elsőrendű száraz lóbőr 15—16 pengő darabonként. — **Juhbőr.** A kereskedők változatlanul 1.80—1.90 pengőt fizetnek. Gorboma juhbőr alk kerül piacra, ezért a cikkért az üpesti és más timárók 2.30—2.40 pengőt fizetnek. Irha nincs a piacon. — **Báránybőr.** Ebben a cikkben a hozam kisebb lett és a szezon befejezéshez közeledik. A csarnokban és a vágóhídon 6.30—6.50 pengőt fizetnek a fehér merino báránybőrökért, míg a vidéken a száraz bőrök ára 9—10 pengő. A tarka és a gorboma mindkét cikkben 50 százalékkal olcsóbb. A smáni darabjárt 50—60 fillért lehet elérni. — **Kecskebőrben** ugyancsak vége felé jár a szezon. Ez a cikk csak elvétve kerül piacra és kecskebőrökért és héberlingekért egyes tételekben 4.50—5 pengőt fizetnek. — **Gidóbőr.** E cikk iránzata az összes számottevő piacokon nagyon lanyha.

Husvásár. Marhahús, a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 360—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 140—300, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — **Borjuhús:** Felselelt comb 300—440, sütnivaló 200—340, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 120—180, bárányhús, hátulja 240—300, eleje 160—240 fillér kilogrammonként. — **Sertés-hús.** A nyílt piacokon: Friss rucák 280—360, friss comb, tarja, lapocka 240—300, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 100—160, vese felével 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 200—380, vidéki 280—450, olvasztanivaló szalonna 220—240, sózott kenyérszalonna 240—260, füstölt 240—280, hárj 240—264, zsiros tepertő 200—260, helybeli sertésszár 240—260 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—600, csirke 230—400, kappan 350—900, rucá 800—1000, lud 700—1200 fillér darabonként. — **Leült állatok:** Tyúk 250—350, csirke 280—450, hizott rucá 340—400, sovány 320—340, lud, hizott 320—400, sovány 240—260, pulyka, hizott 260—350, sovány 240—260, ludmáj 500—

1600, ludzsír és hárj 340—500, ludaprólek 200—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 12—14, főzetojás 10—12 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvasgerinc 600—700, comb 300—360 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 500—1000, esuka 240 350, ponty 240—320, kárász 160—220, compó 260—280, apró, kevert hal 140—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—40, lefőlézőtt 16—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—360, tejföl 180—220, centrifugált teavaj, tömbben 520—580, 10 dkg.-os csomagolásban 560—640, főzsvaj 440—500, szeletet, vidéki vaj 400—460, juhvaj 480—500, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—300, liptóúrtó 340—360, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 340—400 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzélék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 90—140, hántolt egész borsó 100—140, feles 90—130, fehér, aprószemű bab 100—140, nagyszemű 110—160, színes 90—120, finom árpa-kása 90—100, durva 64—80, tojásos tarhonya 120—150 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 24—50, petrezselyem kilogrammja 44—70, zeller kilogrammja 40—70, őszifajta kalarabé kilogrammja 50—70, kevert zöldség 50—70, makói vöröshagyma 30—36, közönséges vöröshagyma 20—32, fokhagyma zöld-jévit 60—80, dughagyma kilogrammja 80—120, cékla 34—46, savanyított fehérrépa 56—68, kelkáposzta 35—74, fejeskáposzta 28—50, vöröskáposzta 40—70, rózsaburgonya 28—38, közönséges 16—20, kifli 35—46, tömör csiperkegomba 400—600, szárított gomba 2800, fekete retek 40—80, hónaposretek csomója 30—100, ecetes uorka 140—200, vizes 120—140, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—200, sóska 400—500, tisztított paraj 60—120, gyökeres 50—60, főzött paradicsom literje 110—140 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100—180, közönséges 70—160, hazai aszaltszilva 70—120, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, téli eltett szőlő 280—350, nagy, papírhéjú dió 150—160, keményhüje 100—140, díből áru 50—60, héjazott mozyoró 360—460, héjazott mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 600—720, félédes, gulyás 540—600, rózsapaprika 400—500, erős 300—360, kereskedelmi 180—260, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergett méz 240—260, házi szinszappan 156—160, közönséges háziszappan 100—140 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzérenként 10—12, édes nemespaprika kg.-ként 5.30—5.50, félédes paprika kg.-ként 4.70—4.90, rózsapaprika kg.-ként 3—3.50, másodrendű paprika kg.-ként 1—1.40, harmadrangú paprika kg.-ként 0.50—0.70 pengő. **Kalocsán:** Édes nemes-paprika kg.-ként 5.20—5.30, rózsapaprika kg.-ként 3—3.50, másodrangú kg.-ként 1.50—2.60, harmadrangú paprika kg.-ként 0.60—1, csövespaprika kg.-ként 2.80 pengő.

Papiac. A fenyőtáplacon az üzletmenet változatlanul gyenge, a termelői árak emelkedő tendenciát mutatnak. **Keményfűben** csak kisebb üzletkötések jönnek létre az eddigi árak mellett. A tűzfűpapira a száraz fa iránti kereslet kielégítő. Belföldi fa ára 225—260 pengő a feladó állomáson, importfa 335—350 pengő Budapesten vagononként.

Szeg és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő R.-T. legutóbb tartott végrehajtóbizottsági ülésén az összes szeszkatégoriáknak változtatni jegyzését határozta el. A gyümöspálinkaüzletben a kínálat valamivel gyéresebb volt, ellenben a kereslet főleg törkölypálinkának volt élénkebb. **Jegyzetük törköly 3.80—4, szilvobrium (nyári ár) 4.80—5, kék árú 6—6.20, borpráld (új) 4.80—5 pengőig** kelt el a termelő állomáson, 10.000 literfoknőként plusz 2 százalékos forgalmi adó.

Idegen pénzek vételi és eladási ára április 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Zemü pengőnél többé kerül egy darab:** Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.73 (5.75); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16.92 (17); szerb dinár 10 (10.06); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 64.15 (64.45); olasz lira 29.90 (30.15); román lei 3.37 (3.41); osztrák schilling 80.37 (80.72) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30); ezüst egykoronás 0.42 (0.43); forintos 1.10 (1.20); ötkoronás 2.16 (2.32) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3830 (3836); szinezüst 104 (105.5) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkány-, egérirtó „Ratinol“

sváb, ruszní-, csótány-huszní-, csótány-huszní- stb. irtószerek, biztos hatású irtószér, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utáttelt szállítja.

RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Murányi-utca 36. szám.

Szerezte-e már egy új előfizetőt a „Vasárnap“-nak?

SZAKORVOSYI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32 I. em. I. (Rókusfal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás.